

Sulat Pablo Para Ta Mga Taga-Roma

Pauna Na Mga Ambal Parti Ta Yi Na Libro Na Roma

Yi na libro pasulat Pablo na ula pa kanen kailing ta syudad Roma. Piro, bisan ula pa kanen kailing dya, nlanan din en ngaran ta pila na mga itlaw dya na gatuo ki Cristo daw plano din na bisitaan danen an aged pabiskegen iran na pagtuo. Gaplano man kanen an na daw tapos kanen magbisita naan ta mga gatuo na naan ta Roma, miling kanen an naan ta lugar na Espania aged magsugid dya ta miad na balita parti ki Jesu-Cristo.

Una na nabatang naan ta yi na libro na sulat Pablo, gapangamusta kanen ta mga gatuo daw pagtapos ta mga pagpangamusta din asta ta katapusan ta yi na libro, gasaysay kanen parti ta pagtuo ki Jesu-Cristo daw parti man daw ino dapat na batasan para ta mga gatuo. Ta iya na pagsaysay parti ta pagtuo ki Jesu-Cristo, ambal din na naan ta miad na balita papakita ta Dyos paagi an na buaten ta Dyos na matareng mga itlaw an.

Naan ta yi na libro papadendem Pablo naan ta mga itlaw na kabasa na kiten tanan gabuat ta malain kuntra ta Dyos. Ambal din man na dili paagi ta ate na mga buat na kiten buaten ta Dyos na kiten matareng. Ambal din na tanan na mga itlaw nakasala daw ula man gatuman ta liag ta Dyos na danen an magparyo ki kanen na ula sala. Tenged dili paagi ta ate na mga buat na miad pabuat ki ta Dyos na kiten matareng, pasaysay gid Pablo naan ta yi na libro daw ino paagi na buaten ta Dyos mga itlaw na danen an matareng.

Naan ta yi na libro pasaysay man Pablo daw ino naan ta plano ta Dyos parti ta mga itlaw na Judio daw mga dili-Judio. Ambal din na bisan tama na mga paryo din na Judio gasikway ki Jesus, iran na pagsikway naan man ta plano ta Dyos aged tagan ta upurtunidad mga itlaw an na dili-Judio para magtuo man danen an ki Jesus daw tanan na mga itlaw mag-isa ta pagpasakep naan ta pagdumala Jesu-Cristo. Ambal din man na dili magpadayon mga Judio ta pagsikway ki Jesus ta ula katapusan. Mabot adlaw na mga Judio magtuo man ki kanen.

Naan ta katapusan na parti ta yi na libro ambal Pablo parti daw ino dapat na batasan ta mga gatuo ki Cristo na danen an duma ta mga itlaw na ula gapati ta Dyos. Ambal din na impurtanti gid na maggugma ki ta tanan na mga itlaw daw ate na paggugmaay pamatuod na kiten i mga gatuo ki Cristo.

Katapusan na nabatang naan ta sulat i Pablo, gapangamusta kanen an naan ta mga itlaw na naan ta Roma daw gadayaw kanen ta Dyos.

Mga Tupiko Naan Ta Libro Na Roma

1. Pagsugid Pablo parti ta miad na balita (1:1-17)
 2. Tanan na mga itlaw nakasala kuntra ta Dyos (1:18 - 3:20)
 3. Paagi na mga itlaw buaten na matareng (3:21 - 4:25)
 4. Bag-o na pamatasan ta mga itlaw na iya ta Dyos (5:1 - 8:39)
 5. Mga linai Israel (9:1 - 11:36)
 6. Paggugma naan ta Dyos daw naan ta mga itlaw (12:1 - 15:13)
 7. Mga plano Pablo daw iya na pagpangamusta naan ta mga itlaw na naan ta Roma (15:14 - 16:27)
-

Pagpakala Pablo Daw Pagpangamusta

1 ¹Yaken i Pablo na manugsirbi na iya Jesu-Cristo. Papili a ta Dyos na isya na apustol tak plano din daan na tagan a din ta katengdanan na isugid ko miad i na balita na alin ki kanen. ²Anay pa sa papangako daan ta Dyos paagi ta ambal ta mga prupita naan ta iya na sinulat na pulong na mabot timpo na may anen na isugid na miad na balita ki kiten. ³⁻⁴Yi na balita parti ki Jesu-Cristo na ate na Ginuo. Kanen an Bata Ta Dyos na natao alin ta linai Ari David daw pamatuuran paagi ta Dyos Ispiritu Santo na kanen an makagagaem na Bata Ta Dyos na nabannaw kanen an alin ta mga patay. ⁵Paagi ki kanen, nabaton ko pribiliyo daw katengdanan na isya na apustol din aged tama na mga dili-Judio matabangan ko na magtuo daw magtuman ki kanen para dayawen danen kanen an. ⁶Kyo yan na mga gatuo na naan ta Roma, labet kaw man en ta mga napili ta Dyos na buaten din na mga itlaw na iya Jesu-Cristo.

⁷Anduni, gapangamusta a daw gasulat ki kyo tanan na naan ta Roma na mga papalangga ta Dyos daw kabaton man ta upurtunidad na paatag din na kyo yan buaten din na iya na mga itlaw. Kabay pa na mabaton nyo mga kaayaran daw katawwayan na alin ta Dyos na ate na Amay daw alin ki Ginuo Jesu-Cristo.

Katengdanan Pablo Parti Ta Pagsugid Ta Miad Na Balita

⁸Una ta tanan, gapasalamat a ta Dyos na pasaligan ko tak tama na mga itlaw, bisan indi nang, kamati na kyo yan mga gapati ta miad na balita parti ki Jesu-Cristo. Nlaman ko na tenged ki Jesu-Cristo namatian ta Dyos ake na pagpasalamat. ⁹Dyos na pasirbian ko na terek ta ake na tagipusuon paagi ta pagsugid ta miad i na balita parti ta iya na Bata, nlaman din gid na pirmi ta kyo pasambit naan ta ake na pangamuyo. ¹⁰Lugay en na sigi a gapangabay naan ta Dyos na daw pagbeet din,

magbisita a ki kyo. ¹¹Andem ko gid na magbisita ki kyo aged maatagan kaw man ta kaayaran na alin ta Dyos na magpabiskeg ta inyo na pagtuo ki kanen. ¹²Beet ko ambalen na kiten magtabyangay na magpalig-en ta pagtuo ta kada isya.

¹³Mga utod ko ki Cristo, liag ko na mlaman nyo na pila aren bisis gaplano na magbisita ki kyo, piro ula a kadayon tenged may mga natabo na dili malikawan. Liag ko na mag-iling a gid unsan ki kyo naan ta Roma aged na magdugang mga dili-Judio an dyan na magtuo man ki Cristo paryo naan ta duma na mga lugar na nailingan ko en. ¹⁴May katengdanan a na magsugid ta miad na balita naan ta tanan na mga itlaw: mga may iniskwilaan man daw ula, mga maalam man daw ula alam. ¹⁵Gani, bakod gid ake na andem na isugid miad na balita ki kyo dyan naan ta Roma.

¹⁶Bugal ko gid na magsugid ta miad na balita parti ki Jesu-Cristo tak naan ta miad na balita papakita gaem ta Dyos na tanan na mga itlaw na magpati luwasen din alin ta silot ta iran na mga sala. Miad i na balita una para ta mga Judio daw anduni para man ta mga dili-Judio. ¹⁷Naan man ta miad na balita papakita ta Dyos paagi an na buaten din na matareng mga itlaw an. Iling tan buaten ta Dyos naan ta mga itlaw na gatuo na terek gid ta iran na tagipusuon. Paryo man tan ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen an gambal,

“Bisan kino na pabuat na matareng tenged ta iya na pagtuo, mabui gid ta ula katapusan.”^a

Tanan Na Mga Itlaw Nakasala Kuntra ta Dyos

¹⁸Papakita ta Dyos na bakod iya na kagilek naan ta mga itlaw an na ula gapati ki kanen daw gabuat man ta malain daw paagi ta malain danen na pabuat, pakita na danen an dili miag magbaton ta kamatuuran parti ki kanen daw dili man danen miag na iran na mga duma magbaton man. ¹⁹Bakod kagilek din tenged ula man gyapon danen an gapati ki kanen bisan pa na daw ino pwidi mlaman ta mga itlaw parti ki kanen napakita en ki danen tak kanen mismo, papakita din ki danen. ²⁰Maskin dili ta makita daw ino naan ki kanen, umpisa ta pagbuat din ta kalibutan daw kalangitan, naintindian ta daw ino naan ki kanen paagi ta iya na mga nabuat. Papakita din na kanen matuod gid na Dyos daw naan man ki kanen gaem na kanen an magbuat ta daw ino liag din. Gani, mga ula an gapati ki kanen ula gid irason man-o tak danen an ula gabaton ta kamatuuran parti ki kanen. ²¹Nlaman danen na may Dyos, piro ula danen gataod ki kanen bilang iran na Dyos daw ula man gapasalamat ki kanen. Iran na isip madyo ki kanen daw iran na mga paisip ula pulos.

^a 1:17 Habakuk 2:4

Gani, dili danen makaintindi ta kamatuuran. ²²Gambal danen na mga maalam danen an, piro ta matuod danen an mga buang-buang. ²³Ula danen an gasimba ki kanen na matuod na Dyos na ula kamatayen tak pabalyo danen pagsimba an ki kanen ta pagsimba naan ta mga dyos-dyusan na pabuat paryo ta sura ta mga itlaw, yupan, ayep daw mga sapat na gagyanap na ubos may kamatayen.

²⁴Tenged ula danen an gasimba ta Dyos, yon na ula danen an papegengi ta Dyos ta iran na pagbuat ta malain daw pabay-an din nang man danen an na imuon daw ino iran an na liag na buaten na sikad malain daw makagayya naan ta kada isya. ²⁵Pabay-an din nang danen an tak pagpati an ta kamatuuran parti ki kanen pabalyo danen naan ta pagpati ta bula na yon na pasimba danen dili matuod na dyos. Pasimba danen daw pasirbian mga pabuat din nang an. Dyos an, kanen dapat dayawen ta ula katapusan! Amen!

²⁶Tenged na pabalyo danen pagpati an ta kamatuuran naan ta pagpati ta bula, pabay-an nang en danen an ta Dyos na dayunon pa danen iran an na mga pabuat na makagayya. Pabalyo ta mga bai igo na pagsawa ta dili dapat na pagsawa. Dili mama iran an na pasawa. Pasawa an danen paryo danen na bai. ²⁷Yon man mga mama an. Dili bai iran an na pasawa. Pasawa an danen paryo danen na mama daw dili man en danen mapegengan iran na kaugalingen. Tenged ta iran na mga buat na makagayya, danen mismo gapangita ta silot na para gid ki danen.

²⁸Tenged na ula danen pakabig na may pulos iran na pagkala ta Dyos, pabay-an nang en danen an ta Dyos na iran na mga paisip malain daw gabuat man danen ta mga makagayya na dili dapat buaten. ²⁹Pabuat danen sikad malain na mga buat. Danen an mga kriminal, mga gapangabot pa gid ta tama na mga betang, mga pirmi gabuat ta malain naan ta duma, mga mainggiten, mga manugpatay, mga sikad magbutal, mga sikad magdaya, mga manluko, mga babaan, ³⁰mga sikad mag-ambal kuntra ta paryo danen na itlaw, mga gakuntra gid ta Dyos, mga gainsulto ta mga paryo danen na itlaw, mga ambog, mga bugalen, mga gapangita ta mga bag-o na paagi na magbuat ta malain, mga ula gatuman ta iran na mga ginikanan, ³¹mga dili miag magtuman ta kamatuuran, mga dili masaligan, mga ula gapalangga ta iran na mga parinti daw mga ula kaluoy naan ta duma. ³²Nlaman danen na Dyos an gambal na daw kino gabuat ta iling tan na mga malain dapat na sintinsyaan ta silot na ula katapusan. Bisan nlanan danen na iling tan ambal ta Dyos, gapadayon man gyapon danen an ta pagbuat ta mga malain, piro dili nang nyan, nalipay pa danen na nakita danen na duma an gabuat man ta malain.

2 ¹Anduni, kyo na gambal na mga itlaw an na gabuat ta malain na iling tan dapat sintinsyaan ta Dyos ta silot na ula katapusan, ula kaw irason daw sintinsyaan kaw din man tenged ta inyo na mga buat na

malain tak ta inyo na pag-ambal ta iling tan, inyo man na kaugalingen pasintinsyaan nyo tenged pabuat an danen, yon man pabuat nyo. ²Nlaman ta na igo gid pagsintinsya an ta Dyos ki danen na gabuat ta malain na iling tan. ³Gani, dili kaw magsalig na kyo yan makalikaw ta pagsintinsya ta Dyos tak pabuat nyo man mga malain ya na paryo ta pabuat ta mga itlaw na ta inyo na isip danen an dapat sintinsyaan ta Dyos. ⁴Basi salig nyo na kunsintien kaw nang ta Dyos tak miad gid kanen an daw langkaw iya na nakem daw mapasinsyaen. Ula nyo paisip na miad Dyos an ki kyo para tagan kaw din ta upurtunidad na magnelsel daw dilian man inyo na mga sala. ⁵Piro, dessan gid inyo na ulo na dili kaw miag magnelsel daw dilian inyo na mga sala. Yon tenaan na padugangan nyo segeng na silot na maageman nyo naan ta adlaw na magsintinsya Dyos an ta mga itlaw na gabuat ta malain. Naan ta yon man na adlaw ipakita ta Dyos na igo gid iya na pagsintinsya. ⁶Ta yon man na adlaw, mag-atag kanen an ta bales naan ta kada isya sunod man ta iran na mga buat. ⁷Mga itlaw na gaprusigir na magbuat ta miad tak gaandem danen na dayawen gid ta Dyos daw tagan man ta kabui na danen an dili en mapatay, danen an tagan din ta kabui na ula katapusan. ⁸Piro, mga itlaw an a na gasunod ta iran na kaugalingen na liag daw imbis na pasunod danen kamatuuran an parti ta Dyos pasunod danen iran an na liag na magbuat ta malain, maageman gid danen segeng na silot daw kagilek ta Dyos. ⁹Tanan na mga itlaw na gabuat ta malain, maageman danen segeng na kalised daw kasakit, mga Judio man daw mga dili-Judio. ¹⁰Piro, tanan na mga itlaw na gabuat ta miad, danen an dayawen gid ta Dyos daw tagan man ta katawwayan ta nakem, una mga Judio daw sunod mga dili-Judio. ¹¹Iling tan buaten ta Dyos tak ta iya na pag-ukom naan ta mga itlaw, ula kanen may pinili.

¹²Bisan kino na gabuat ta malain sintinsyaan ta Dyos ta silot na ula katapusan. Mga dili-Judio, bisan ula danen nlami mga sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises, tenged gabuat danen ta malain, sintinsyaan danen an ta Dyos, piro dili sunod ta iya na mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises. Mga Judio an a, nlaman en danen mga sugo ta Dyos. Gani, tenged gabuat danen ta malain, sintinsyaan man danen an ta Dyos, piro sunod ta iya na mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises. ¹³Iling tan pagsintinsya ta Dyos tak naan ta iya na pagtan-aw dili matareng mga itlaw an na gamati nang ta pabasa naan ta Mga Sinulat Moises piro ula gatuman. Mga itlaw an a na gatuman gid ta mga sinulat ya, danen pabuat din na matareng. ¹⁴Mga dili-Judio, bisan ula naan ki danen naatag mga sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises, duma an ki danen gatuman ta mga sugo ya paagi ta iran na isip daw ino miad na buat. Tenged ta mga buat danen na miad, gapakita nang na bisan ula danen nlami mga sugo an ta Dyos, naan en ta iran na isip daw ino miad daw malain. ¹⁵Paagi ta

iran na buat na miad, napakita na anen en ta iran na isip mga kinanglan na tumanen na naan ta Mga Sinulat Moises daw tenged ta mga nabatang naan ta iran na isip, kaysan nlaman danen na iran na buat dili miad tak nakunsinsya danen an daw kaysan nlaman man danen na iran na buat miad. ¹⁶Iling tan pagsintinsya ta Dyos naan ta adlaw na Jesu-Cristo an intrigaan ta Dyos na kanen an mag-ukom ta mga itlaw dipindi daw ino iran na mga pabuat daw isip asta man mga palikem danen. Iling an tan naambal ko parti ta pag-ukom ta Dyos na gasugid a ta miad na balita.

Mga Judio Daw Iran Na Pagtuman Ta Mga Sinulat Moises

¹⁷Kyo na mga paryo ko na Judio, gasalig kaw na tenged ta inyo na lai na Judio^b daw ta inyo man na pagtuman ta Mga Sinulat Moises malikawan nyo sintinsya ta Dyos. Gapabugal kaw na kala nyo Dyos an daw kanen nang man pasimba nyo. ¹⁸Ambal nyo pa na nlaman nyo daw ino liag ta Dyos daw nlaman nyo man daw ino mas miad na buaten tenged patudlo en ki kyo mga sugo an ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises. ¹⁹Gasalig kaw gid na tenged natudlo en ki kyo mga sugo ta Dyos, pwidi kaw en magpapawa ta isip ta mga itlaw na ula kaintindi ta kamatuuran. Isip nyo na paryo kaw ta manugguyod ta bulag daw paryo man ta ilaw na gapapawa naan ta delem. ²⁰Ambal nyo pa gid na masarangan nyo na magtudlo ta mga ula alam daw ta mga kulang ta pag-intindi tenged nlaman nyo tanan an na naan ta Mga Sinulat Moises na naan dya nabatang kamatuuran parti ta Dyos. ²¹Piro, daw ino patudlo nyo an naan ta duma, man-o tak kyo mismo ula gatuman ta inyo na patudlo? Gawali kaw na dili manakaw, piro kyo yan ganakaw! ²²Gambal kaw na dili magdulog ta dili imo na sawa, piro kyo yan gadulog ta dili inyo na sawa! Nalainan kaw gid ta mga dyos-dyusan an na pasimba ta mga dili-Judio, piro gaselled kaw naan ta iran na mga timplo daw ganakaw ta mga betang na naan dya! ²³Gapabugal kaw na kyo yan kabaton ta mga sugo ta Dyos paagi ta Mga Sinulat Moises piro kyo mismo ula nyo patuman iya na mga sugo daw paagi ta iling tan na buat nyo Dyos an nainsultuan ²⁴paryo man ta ambal na naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen an gambal, “Tenged ki kyo na mga Judio, yaken i papakalain ta mga dili-Judio.”^c

²⁵Kyo na paryo ko na Judio, gasalig kaw na kyo mga itlaw ta Dyos tenged nang ta inyo na pagtuman ta iya na sugo na magbuat kaw ta tanda naan ta lawa ta mga mama.^d Daw magtuman kaw ta tanan na mga

^b 2:17 Pwidi nyo mabasa parti ta *Judio* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay. ^c 2:24 Isaias 52:5; Ezekiel 36:22 ^d 2:25 Isya na sugo ta Dyos naan ta Mga Sinulat Moises na sunuron ta mga Judio na danen an magbuat ta tanda naan ta lawa ta mga mama. Yon na tanda daw naan ta Inglis paumaw na 'circumcision'. Pwidi nyo mabasa parti ta *tanda naan ta lawa* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

duma pa na sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises, pagbuat an ta tanda may pulos. Piro, daw dili kaw magtuman, paryo kaw man gyapon ta mga itlaw na ula nabuatan ta tanda naan ta iran na lawa. ²⁶Gani, daw mga itlaw na ula nabuatan ta tanda magtuman ta mga sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises, danen an bilangen man ta Dyos na paryo man ki kyo na may tanda naan ta inyo na lawa na yon man danen an iya na mga itlaw. ²⁷Daw danen na mga dili-Judio gasunod ta Mga Sinulat Moises, iran na buat pamatuod na kyo na mga Judio kasala tenged bisan may tanda kaw en naan ta inyo na lawa daw naan man ki kyo paatag Mga Sinulat Moises, ula nyo tumana. ²⁸Beet ambalen ko na isya an na matuod na Judio dili nang itlaw na gasunod ta mga sirimunya ta tuuan ta mga Judio. Iling man tan, itlaw na pabaton ta Dyos dili nang itlaw na may tanda naan ta iya na lawa na pamatuod na kanen an isya na Judio. ²⁹Isya na itlaw matuod na Judio tenged iya an na tagipusuon pabag-o ta Dyos Ispiritu Santo, dili tenged nabuatan kanen an ta tanda naan ta iya na lawa. Gani, mga itlaw an na iran na tagipusuon pabag-o kabaton ta pagdayaw alin ta Dyos, dili alin ta mga itlaw.

Pagtratar Ta Dyos Naan Ta Mga Judio

3 ¹Parti ta ambal ko ya na mga dili-Judio pabaton man ta Dyos, basi may magriklamo, “Ta, daw iling tan, ino ate na bintaa bilang isya na Judio? Ino man pulos ta ate na pagbuat ta tanda naan ta lawa?”^e ²Yi sabat ko: Kiten na mga Judio tama gid na bintaa! Una ta tanan, paintriga ta Dyos ki kiten iya an na mga ambal na papasulat din. ³Piro, maskin may duma na mga Judio na dili masaligan ta Dyos daw ula gapati ta iya na mga ambal, dili beet ambalen na dili en tumanen ta Dyos iya an na mga pangako ki kiten na mga Judio. ⁴Dyos an masaligan gid ta iya na ambal maskin pa na bula tanan na mga itlaw. Iling an tan nabatang naan ta iya na sinulat na pulong na may gambal ki kanen,

“Nlaman nay na daw ino ambal no,
mapamatuuran na igo gid.

Daw may magriklamo tenged ta imo na ambal,
pirmi kanen mapirdi.”^f

⁵Basi may mga pilusupo na itlaw na mag-ambal na daw magbuat ki ta malain, miad tak daw mga itlaw magkumparar ki kiten naan ta Dyos, simpri makita ta mga itlaw na Dyos an matareng gid. Basi ambalen man ta mga pilusupo na tenged makita na Dyos an matareng gid paagi ta ate na mga buat na malain, dili igo na sintinsyaan ki din parti ta ate na mga buat na malain. Paambal ko nang daw ino isip ta mga pilusupo. ⁶Piro,

^e 3:1 May pasaysay parti ta *tanda naan ta lawa* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Roma 2:25. ^f 3:4 Mga Salmo 51:4

iling tan na isip dili igo tak simpri matareng Dyos an na sintinsyaan din mga itlaw na gabuat ta malain. Daw dili matareng kanen an, dili man pwidi na kanen an mag-ukom ta tanan na mga itlaw naan ta kalibutan. ⁷Basi mambal pa gid mga pilusupo an na paagi ta ate an na pagbula mas dayawen Dyos an tenged kanen pirimi gambal ta matuod. Basi mambal pa gid man danen an na tenged Dyos an mas dayawen paagi ta ate na pagbula, dili igo na sintinsyaan ki din tenged ta ate na sala. ⁸Ino, miad daw magbuat ki ta malain aged Dyos an dayawen? Sabat ko na dili miad na iling tan isipen ta! Nlaman ko na pausgaran a ta duma daw painsultuan man na yaken kon gambal na miad daw magbuat ta iling tan. Piro, sugiran ta kyo na igo nang na sintinsyaan ta Dyos danen ya na gausgar ki yaken.

⁹Basi may mag-insa daw mas pa dayad pagtratar ta Dyos ki kiten na mga Judio kaysa ta mga dili-Judio. Sabat ko na dili iling tan tenged tanan ki, mga Judio man daw mga dili-Judio, paryo nang na mga ulipen ta sala. ¹⁰Nlaman ta na tanan na mga itlaw nakasala tenged naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal na iling ti,

“Ula itlaw na ula sala! Ula maski isya!

¹¹ Ula bisan isya na itlaw makaintindi parti ta Dyos daw ula man may gaandem na kalaen kanen an.

¹² Tanan na mga itlaw gatalikod ta Dyos daw ula pulos para ki kanen.

Ula itlaw na gabuat ta miad! Ula maski isya!”^g

¹³ “Iran na ambal malain gid na paryo alin ta lebbengan na ula natampekan.

Daw mambal danen, sikad magbula.”^h

“Gagwa alin ta iran na baba sakit na mga ambal na paryo ta makapatay na dalit ta bekkessan.”ⁱ

¹⁴ “Ubos nang pagpakalain daw sakit na mga ambal gagwa alin ta iran na baba.”^j

¹⁵ “Ta tise nang na dipirinsya, papatay danen dayon iran an na duma.

¹⁶ Bisan indi danen an punta, pagubba danen pangabui an ta duma daw papabellayan man.

¹⁷ Dili danen malam daw ino paagi na maglineng iran na pagdumaay naan ta duma na mga itlaw.”^k

¹⁸ “Ula naan ta iran na isip na dapat danen an may kaadlek ta Dyos.”^l

¹⁹Nlaman ta na tanan na nabatang naan ta Mga Sinulat Moises para ki kiten na mga Judio na mga sakep ta pagsunod ta mga sinulat ya aged ula

^g 3:12 Mga Salmo 14:1-3; 53:1-3 ^h 3:13 Mga Salmo 5:9 ⁱ 3:13 Mga Salmo 140:3
^j 3:14 Mga Salmo 10:7 ^k 3:17 Isaias 59:7-8 ^l 3:18 Mga Salmo 36:1

bisan kino magrason na ula kanen nalam na iya na buat sala. Tanan na mga itlaw, Judio man daw dili-Judio, may sabaten naan ta Dyos tenged ta iran na mga sala. ²⁰Gani, ula itlaw na matareng ta pagtan-aw ta Dyos paagi ta pagsunod nang ta mga kinanglan na tumanen na naan ta Mga Sinulat Moises tak mga sinulat ya paagi an na nlanan ta na kiten tanan mga nakasala.

Ambal Pablo Parti Ta Paagi An Na Mga Itlaw Buaten Na Matareng

²¹Anduni, papasugid en ta Dyos paagi an na buaten din na matareng mga itlaw an. Piro, dili din buaten na matareng mga itlaw paagi ta iran na pagsunod ta Mga Sinulat Moises daw Mga Sinulat Ta Mga Prupita bisan naan ta mga sinulat ya papasugid din daan iya an na plano daw ino paagi an na buaten din na matareng mga itlaw an. ²²Pabuat din na matareng mga itlaw an tenged ta iran na pagtuo naan ki Jesu-Cristo. Maskin mga Judio daw mga dili-Judio, paryo nang na iling tan pabuat ta Dyos naan ta tanan na mga itlaw na gatuo ki Jesu-Cristo. Naan ta pagtan-aw ta Dyos paryo nang ²³tak tanan na mga itlaw nakasala daw tanan ula man gatuman ta liag ta Dyos na dapat danen an matareng paryo ki kanen na matareng ta tanan. ²⁴Piro, tenged nang na miad gid Dyos an pabuat din na matareng mga itlaw. Iling tan pabuat din paagi ki Jesu-Cristo na gatubos ki kiten alin ta silot ta ate na mga sala. ²⁵Jesus an papadala ta Dyos naan ta kalibutan i aged kiten i mapatawad ta ate na mga sala paagi ta pag-atag Jesus ta iya na kabui bilang alad para ta mga sala na kanen napatay naan ta krus na lengngessa din natulo. Daw kiten i magpati na kanen alad para ta ate na mga sala, patawaren ki ta Dyos. Iling tan pabuat ta Dyos aged ipakita din na matareng kanen an. Tenged langkaw iya na nakem, anay pa sa bag-o napatay Jesu-Cristo, ula din anay pasilutan mga itlaw an ta iran na mga sala. ²⁶Anduni papamatuuran din na kanen an matareng tak dapat gid na silutan mga itlaw an, piro paagi ki Jesus iran an na silot nabayaran en. Tenged man na kanen an matareng, tanan na mga itlaw na gatuo ki Jesus pabuat din na matareng.

²⁷Gani, ula ki may ipabugal na kiten i matareng tak kiten i ula pabuat na matareng paagi ta ate na pagsunod ta Mga Sinulat Moises. Pabuat ki na matareng tenged ta ate na pagtuo. ²⁸Gapati ki gid na mga itlaw pabuat na matareng tenged ta iran na pagtuo ki Jesu-Cristo, dili tenged ta iran na pagsunod ta Mga Sinulat Moises.

²⁹Dyos an dili nang iya ta mga Judio tak kanen Dyos man ta mga dili-Judio. Kanen Dyos ta tanan na mga itlaw ³⁰tak isya nang na Dyos para ta mga Judio daw mga dili-Judio. Pabuat ta Dyos mga Judio an na danen an matareng tenged ta iran na pagtuo ki Jesu-Cristo daw mga dili-Judio pabuat din man na matareng tenged man ta pagtuo ki Jesu-Cristo. ³¹Basi

may mag-insa na daw pwidi na bay-an ta nang en Mga Sinulat Moises na paryo ula en pulos tak kiten i gatuo ki Cristo. Sabat ko, dili ta bay-an! Tenged ta ate na pagtuo, patuman ta daw ino gid beet ambalen ta Mga Sinulat Moises.

Ambal Pablo Parti Ta Tenaan Na Abraham Pabuat Na Matareng

4 ¹Basi may mag-insa man ta iling ti: Tenged mga itlaw an na gatuo danen nang mga pabuat na matareng, ino maambal ta parti ki Abraham na ate na kaapuan? Ino tenaan na Abraham ya pabuat ta Dyos na kanen ya matareng? ²Daw kanen pabuat na matareng tenged ta iya na mga buat, may ipabugal kanen an. Piro, nlaman ta na ula kanen may ipabugal naan ta Dyos ³tenged naan ta sinulat na pulong ta Dyos iling ti nasulat, “Abraham an gatuo ta Dyos daw tenged ta iya na pagtuo, pakabig ta Dyos na kanen an matareng.”^m

⁴Nlaman ta na mga itlaw an na gapangabellay, iran an na suol ula pabilang na atag nang tak iran an na suol alin ta iran na binellayan. ⁵Piro, pagtuo an naan ta Dyos dili iling tan. Mga itlaw na pakabig ta Dyos na danen an matareng, gatuo nang danen an naan ta Dyos na may sarang na mga itlaw na kasala buaten din na matareng. Ula danen an gapangabellay aged batunon ta Dyos. ⁶Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal Ari David parti ta mga itlaw na may angken na kalipay alin ta Dyos tak danen an pakabig ta Dyos na danen an matareng dili tenged ta iran na mga buat. Ambal David,

⁷“May angken na kalipay alin ta Dyos
mga itlaw na iran an na sala napatawad en ta Dyos
daw ula din en pademdem.

⁸ Ambalen ko isab,
may angken na kalipay alin ta Dyos
mga itlaw na ula en pabilang ta Dyos na danen an may sala.”ⁿ

⁹Kalipay na tenged ta mga sala na napatawad dili para nang ki kiten na mga Judio na mga itlaw na pabuatan ta tanda naan ta lawa. Iling tan na kalipay para man ta mga dili-Judio bisan ula iran pabuatan ta tanda naan ta lawa.^o Di ba paryas ta paambal ko ya, gapati ki na Abraham ya pakabig ta Dyos na kanen ya matareng tenged nang ta iya na pagtuo ta Dyos? ¹⁰Kan-o pakabig Abraham ya na matareng? Naan ta timpo na ula pa kanen ya pabuatan ta tanda naan ta iya na lawa o naan ta timpo na pagtapos ta pagbuat ki kanen ta tanda? Simpri naan ta timpo na ula pa tanda naan ta iya na lawa kanen ya pakabig en na matareng. ¹¹Tanda na naan ta iya na lawa pamatuod na pakabig en ta Dyos na kanen ya

^m 4:3 Genesis 15:6 ⁿ 4:8 Mga Salmo 32:1-2 ^o 4:9 May pasaysay parti ta *tanda naan ta lawa* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Roma 2:25.

matareng tenged ta iya na pagtuo naan ta Dyos ta timpo na ula pa kanen pabuatan ta tanda naan ta iya na lawa. Kanen ya pakabig na matareng bag-o pa nabuatan ta tanda naan ta lawa aged kanen bilangen na amay ta tanan na mga itlaw na gatuon na pakabig na matareng tenged nang ta iran na pagtuo bisan danen an ula nabuatan ta tanda naan ta lawa. ¹²Abraham ya pabilang na amay ta mga nabuatan ta tanda naan ta iran na lawa. Piro, dili tenged nabuatan danen an ta tanda kanen ya pabilang na iran en na amay. Kanen pabilang na iran na amay tenged na gatuon danen ta Dyos paryo ki kanen na gatuon bisan ula pa kanen nabuatan ta tanda naan ta iya na lawa.

¹³Dyos gapangako ki Abraham daw ta iya na mga linai na kalibutan i iran. Piro, dili tenged ta iran na pagtuman ta sugo ta Dyos parti ta pagbuat ta tanda naan ta lawa na Dyos an gapangako. Kanen an gapangako ki danen tak pakabig din danen an na matareng tenged ta iran na pagtuo. ¹⁴Daw kiten nang na mga gasunod ta Mga Sinulat Moises paatagan ta pangako ta Dyos, ula pulos pagtuo an naan ta Dyos. Ula man pulos iya na mga pangako ¹⁵tak ula bisan isya na may sarang na magtuman ta tanan gid na naan ta Mga Sinulat Moises. Tenged iling tan, maageman ta tanan silot ta Dyos. Daw indi sa na may mga sunuron na sugo may mga itlaw man na ula gatuman.

¹⁶Gani, papangako ya ta Dyos tumanen din naan nang ta mga itlaw na gatuon ki kanen aged mabaton danen papangako din ya tenged ta iya na pagbeet na iatag din, dili tenged ta mga buat danen. Beet ambalen na sigurado gid na tumanen din iya na papangako naan ta mga itlaw na pakabig na mga linai Abraham. Piro, dili nang mga gasunod ta Mga Sinulat Moises pakabig an na mga linai Abraham. Mga itlaw na gatuon ki kanen paryo ki Abraham, danen an pakabig man na mga linai Abraham tak Abraham ya pakabig na amay ta tanan na gatuon ta Dyos. ¹⁷Iling man tan beet ambalen ta ambal na naan ta sinulat na pulong ta Dyos na Dyos gambal ki Abraham, “Buaten ko kaon yan na amay ta tama na mga nasyon.”^p Natuman gid ambal ya ta Dyos ki Abraham tak naan ta pagtan-aw ta Dyos Abraham ya amay ta tanan na gatuon ta Dyos. Dyos an na patuuan Abraham, kanen an gaatag ta kabui naan ta mga patay daw paagi ta iya na sugo nabuat mga betang na ta primiro ula pa. ¹⁸Abraham ya ula en paglaem anay pa sa na makabata pa, piro gapati man gyapon kanen ta pangako ta Dyos na kanen maimo na amay ta tama na mga nasyon ta mga itlaw na dili mabilang paryo ta mga bituon na sikad tama tak paambal ta Dyos, “Iling man tan katama ta imo na mga linai.”^q ¹⁹Ula narwari Abraham ya ta iya na pagsalig ta pangako ta Dyos bisan nlanan din na paryo impusibli na makabata pa kanen tak idad din dali nang en

ta isya gatos anyos daw Sarah na iya na sawa baog. ²⁰Maskin iling pa tan, gapadayon kanen ta iya na pagsalig daw ula kanen ya gadua-dua na tumanen gid ta Dyos pangako ya ki kanen. Palig-en pa gid ta Dyos iya na pagsalig daw gadayaw man kanen ya ta Dyos. ²¹Bakod gid pagsalig Abraham na Dyos an may sarang na magtuman ta iya na pangako. ²²Tenged ta pagtuo Abraham, kanen ya pakabig na matareng. ²³Ambal ya na “pakabig kanen an na matareng” nasulat naan ta sinulat na pulong ta Dyos dili para nang ki Abraham. ²⁴Nasulat ambal na ya para man ki kiten na pakabig na matareng tenged gatuo ki ta Dyos na gabannaw ki Jesus na ate na Ginuo ²⁵na pasintinsyaan ta kamatayen tenged ta ate na mga sala daw pabannaw ta Dyos para kiten i buaten din na matareng.

Kalipay Para Ta Mga Pabuat Na Matareng

5 ¹Tenged pabuat ki ta Dyos na kiten matareng tak gatuo ki, pabaton ki din en na papatawad paagi ta ate na Ginuo Jesu-Cristo. ²Paagi man ki Cristo, anduni kaangkan ki ta bakod na pribiliyo na kaprani ki en ta Dyos. Nalipay ki man tenged gasalig ki na mabot adlaw na kiten i magduma ta Dyos daw makala ta pa man gid kanen an. ³Dili nang nyan, nalipay ki bisan naagian ta malain na mga buat kuntra ki kiten tenged ta ate na pagsunod ki Jesus tak daw maagian ta iling an tan, magbiskeg ate na nakem na masarangan ta pa gid maskin ino na kakulian. ⁴Daw masarangan ta maskin ino na kakulian, malipay Dyos an tenged lig-en ate na nakem. Daw iling tan na malipay Dyos an ki kiten, magbiskeg ate na pagsalig na mabot adlaw na kiten i magduma ta Dyos daw makala ta pa man gid kanen an. ⁵Dili ki magayyaan tenged ta ate na pagsalig na iling tan matabo ta mabot pa na adlaw tak nlaman ta na tumanen din gid iya na pagbeet. Sigurado ki na tumanen din tak nlaman ta man na pagugma ki din gid paagi ta Dyos Ispiritu Santo na paatag din ki kiten.

⁶Iling ti bakod na gugma ta Dyos ki kiten: Na kiten na mga kasala ula sarang na magtuman ta liag ta Dyos, napatay Cristo an para ki kiten ta igo gid na timpo na naan ta plano ta Dyos. ⁷Tagsa nang na may itlaw na mag-atag ta iya na kabui na kanen an mapatay para ta itlaw na matareng. Basi pa taan may anen na itlaw na mangiseg na mag-atag ta iya na kabui na kanen an mapatay para ta miad gid na itlaw. ⁸Piro Dyos an a, iling ti pagpakita din daw ino paggugma din ki kiten: Papadala din Cristo an aged mapatay para ki kiten maski gabuat ki pa ta sala na kuntra ki kanen.

⁹Tenged ta kamatayen Cristo naan ta krus na iya na lengngessa natulo, pabuat ki en ta Dyos na kiten matareng. Tenged iling tan pabuat ta Dyos paagi ki Cristo, sigurado gid na paagi man ki Cristo maluwas ki alin ta silot ta Dyos. ¹⁰Ta una, kuntra ki pa ta Dyos, piro tenged ki Cristo na iya na Bata na napatay para ki kiten, pabaton ki din na ula en kanen an

kagilek ki kiten. Daw iling tan iya na kaluoy naan ta mga gakuontra ki kanen, mas pa iya na kaluoy naan ki kiten na mga pabaton din na kiten i maluwas alin ta iya na silot. Tenged Jesus pabannaw ta Dyos, sigurado ki gid na kiten i maluwas. ¹¹Dili nang nyan, tenged ta mga buat ta Dyos paagi ta ate na Ginuo Jesu-Cristo may anen ki kalipay. Tenged ki Cristo, pabaton ki en ta Dyos.

Pabuat Adan daw Pabuat Jesu-Cristo

¹²Anay pa sa na Adan ya nakasala, yon en umpisa na mga ittaw an nakasala. Tenged ta iya na sala, pasintinsyaan kanen an ta Dyos na kanen ya mapatay daw yon en umpisa na tanan na mga ittaw mapatay tenged tanan nakasala. ¹³Anay pa sa na ula pa naatag ta Dyos Mga Sinulat Moises, nakasala en mga ittaw an. Piro, dili maambal na sala mga nabuat an danen tak ula pa mga sinulat an parti daw ino sala an daw ino man igo an. ¹⁴Piro, alin pa ta timpo Adan asta ta timpo Moises, mga ittaw an nakasala daw tenged ta iran na mga sala napatay danen an bisan iran na sala dili paryo ta sala Adan na ula din patuman sugo ya ta Dyos ki kanen. Adan ya isya na papaanggid parti ki Cristo na pangako ta Dyos na mabot.

¹⁵Piro, dili paryo nabuat Adan daw nabuat ya a Jesus. Tenged ta sala ya Adan, tanan na mga ittaw may kamatayen. Piro, tenged ta nabuat Jesu-Cristo mabaton ta mga ittaw libri na atag alin ta Dyos na yon man na mga ittaw an buaten din na matareng. Tama na mga ittaw napatay tenged ta sala ta isya na ittaw na Adan. Piro, tenged Dyos an miad gid daw tenged man ta miad na buat ta isya na ittaw na Jesu-Cristo, mabaton ta tama na mga ittaw libri an na atag ta Dyos. ¹⁶Mga pabuat ta Dyos naan ta mga ittaw tenged ta libri na atag din dili paryo ta iya na pabuat naan ta mga ittaw tenged ta sala ta isya na ittaw na Adan. Tenged ta sala ya Adan, tanan na mga ittaw nasintinsyaan ta Dyos ta silot na ula katapusan. Piro, tenged ta libri na atag ta Dyos, pabuat ki din en na matareng bisan tama ate na mga sala. ¹⁷Tenged ta sala ta isya na ittaw na Adan, tanan na mga ittaw maagian danen kamatayen an. Piro, sigurado gid na paagi man ta isya na ittaw na Jesu-Cristo, kiten na kabaton ta libri na atag ta Dyos na yon man na pabuat ki din na matareng, mabui ki na libri en alin ta pag-ulipen ta sala. ¹⁸Tenged ta sala ta isya na ittaw, igo nang daw tanan na mga ittaw sintinsyaan ta silot na ula katapusan, piro tenged ta nabuat na matareng ta isya na ittaw, may upurtunidad na tanan na mga ittaw malibri alin ta silot daw tagan man ta kabui na ula katapusan. ¹⁹Tenged ta isya na ittaw na ula gatuman ta Dyos, tama na mga ittaw nakasala. Tenged man ta isya na ittaw na gatuman ta Dyos, tama man na mga ittaw buaten na matareng. ²⁰Mga Sinulat Moises paatag aged mas mlaman ta mga ittaw na kasala gid danen an. Piro,

daw indi pa sa na gatama mga buat na sala, kaluoy an ta Dyos usto man gyapon daw subla pa. ²¹Iling ti bakod na kaluoy ta Dyos ta mga gabuat ta sala: Paryo na pagbuat an ta sala tenaan na maagian ta mga itlaw kamatayen, iling man tan kaluoy ta Dyos tenaan na mga itlaw buaten din na matareng daw iran man na maangken kabui na ula katapusan tenged ki Jesu-Cristo na ate na Ginuo.

Kiten Dili En Ulipen Pa Ta Sala

6 ¹Piro, basi may mag-insa ki yaken, “Ino, magpadayon ki pa ta pagbuat ta sala aged Dyos an maluoy pa gid ki kiten?” ²Sabat ko na dili igo iling an tan na isip tak impusibli na magpadayon ki pa ta pagbuat ta sala tenged kiten i ula en naan ta dati ta na kabui na pirmi ki gabuat ta sala na yon man paryo kiten i napatay en ta pagbuat ta sala. ³Dapat demdemen nyo na kan-o na nabautismuan ki en na pamatuod na kiten sakep ki Jesu-Cristo, yon man pamatuod na kiten i paryo napatay duma ki kanen. ⁴Ate ya na pagpabautismo beet ambalen na kiten i paryo napatay man en daw nalebbeng duma ki Cristo. Paryo ki Cristo na kanen ya pabannaw paagi ta bakod na gaem ta Dyos na iya na Amay, iling man tan kiten i patagan ki ta bag-o na kabui. Gani, anduni dapat na sunuron ta pamatasan na igo para ta mga itlaw na patagan ta bag-o na kabui. ⁵Na Cristo an napatay, kiten i paryo man napatay tenged ula ki en naan ta dati ta na kabui na pirmi gabuat ta sala. Na Cristo ya pabannaw, kiten i paryo man pabannaw tenged natagan ki ta bag-o na kabui. ⁶Nlaman ta na kiten i ula en naan ta dati ta na kabui na pirmi ki gabuat ta sala tak paryo ki palansang naan ta krus na napatay duma ki Cristo aged malibri ki alin ta ate na kaugalingen na liag na gadala ki kiten na magbuat ta sala, na yon man kiten i dili en ulipen pa ta sala. ⁷Simpri libri ki en tak itlaw an na napatay en, nalibri en kanen an alin ta pag-ulipen ta sala tenged dili en kanen an makabuhat pa ta sala.

⁸Tenged kiten i paryo na napatay duma ki Cristo, gapati ki na paatagan ki man ta bag-o na kabui na paryo na kiten i pabannaw duma ki kanen. ⁹Nlaman ta na Cristo an nabannaw daw dili man en isab mapatay. Anduni ula en kanen an kamatayen. ¹⁰Isya nang bisis napatay kanen an daw iya na kamatayen usto na bayad para ta sala ta tanan na mga itlaw. Anduni, nabui kanen an isab para Dyos an dayawen ta mga itlaw. ¹¹Iling man tan, dapat na kabigen ta ate an na kaugalingen na paryo napatay ki en ta pagbuat ta sala daw kabigen ta man na pabannaw ki para magsirbi ta Dyos tenged kiten i sakep ki Jesu-Cristo. ¹²Gani, dapat na kiten i dili en magpaulipen pa naan ta sala daw kiten i dili man en madala pa ta ate na mga liag na magbuat ta malain. ¹³Dili ta man en gamiten maskin ino na parti ta ate na lawa ta pagbuat ta malain. Dapat naan ki nang ta Dyos magpasakep tak iling tan dapat na buaten ta mga itlaw na ula en naan

ta iran na dati na kabui na danen an pirmi gabuat ta sala piro naan en ta bag-o na kabui na danen magsirbi ta Dyos. Dapat ialad ta naan ki kanen ate i na lawa para ta pagbuat ta miad. ¹⁴Iling tan dapat ta na buaten tak kiten i dili en ulipen ta sala tenged dili ki en sakep ta mga sunuron na papatuman ki kiten aged sigurado ki na maluwas alin ta silot ta ate na mga sala. Anduni naan ki en sakep ta Dyos na galuwas ki kiten tenged ta iya na kaluoy.

¹⁵Basi, may mag-insa pa gid ta iling ti, “Igo taan na libri ki en na magpadayon pa ta pagbuat ta sala tak anduni naluwas ki tenged ta kaluoy ta Dyos, dili tenged ta ate na pagsunod ta mga papatuman ki kiten?” Simpri dili igo! ¹⁶Nlaman nyo na daw indi ki gapaulipen, iya na pagbeet ate na tumanen! Iling man tan, daw magpadayon ki ta pagbuat ta sala, ulipen ki ta sala. Daw ulipen ki ta sala, maageman ta silot na ula katapusan. Piro, daw magpasakep ki naan ta Dyos na gatuman ki ta iya na pagbeet, kiten i iya na mga manugsirbi. Gani, daw magpasakep ki naan ta Dyos, buaten ki din na matareng. ¹⁷Gapasalamat a ta Dyos tak kyo yan na dati mga ulipen ta sala, anduni terek ta inyo na tagipusuon inyo na pagsunod ta mga tudlo na nabaton nyo. ¹⁸Palibri kaw en ta Dyos alin ta pag-ulipen ta sala daw anduni pirmi kaw gabuat ta miad bilang mga manugsirbi ta Dyos.

¹⁹Pagamit ko isturya na kiten paanggid ta mga ulipen aged maintindian nyo ta usto ake i na patudlo na bellay maintindian. Ta dati, papaulipen nyo inyo an na kaugalingen naan ta sala na gabuat kaw ta makagayya. Tenged iling tan inyo na buat, gadugang pa gid man buat nyo an ta sikad malain. Anduni, ialad nyo inyo an na kaugalingen ta pagbuat ta miad. Daw iling tan buaten nyo, inyo na kaugalingen iya ta Dyos daw iya nang na pagbeet inyo an na tumanen. ²⁰Na ulipen kaw pa kan-o ta sala, ula ta inyo na isip na dapat kaw magbuat ta mga makapalipay ta Dyos. ²¹Ino gid pulos ta mga nabuat nyo na ulipen kaw pa ta sala na anduni nagayya kaw na iling sa inyo na pabuat? Ula gid pulos! Tenged ta inyo na pabuat, igo nang daw maageman nyo silot na ula katapusan. ²²Anduni, tenged nalibri kaw en alin ta pag-ulipen ta sala daw gapasakep kaw man en ta Dyos, sarang kaw en na magtuman ta kabebet-en din daw naangken nyo man en kabui na ula katapusan ²³tak bayad an ta pagbuat ta sala silot na ula katapusan, piro libri an na atag ta Dyos kabui na ula katapusan para ki kiten na sakep ki Jesu-Cristo na ate na Ginuo.

Ambal Pablo Parti Ta Mga Sinulat Moises

7 ¹Kyo na mga utod ko, nlaman ko na maintindian nyo ambalen ko i tak kyo yan mga ittaw na kaintindi ta paumaw na mga kasuguan. Nlaman nyo gid na naan ki sakep ta mga kasuguan asta nang na kiten

i bui pa. ²Alimbawa, bai an na may sawa, mintras bui pa iya na sawa kanen an naan sakep ta sugo ya na dili pwidi na mangasawa isab ta duma. Piro, daw napatay en iya na sawa, ula en kanen sakep ta iling an tan na kasuguan. Pwidi man en kanen an mangasawa isab ta duma. ³Daw mangasawa isab kanen an mintras bui pa iya na sawa, kanen an gaintra ta mama. Piro, daw napatay en iya na sawa, ula en kanen sakep ta iling an tan na kasuguan. Beet ambalen na daw mangasawa kanen isab, ula kanen gaintra ta mama. ⁴Mga utod ko, iling ki man tan. Mga Sinulat Moises paryo ate na sawa na patay en na yon man ula ki en naan ta dalem ta sinulat ya tenged Cristo napatay bilang alad para ta ate na mga sala. Anduni paryo may bag-o ki en na sawa tak kiten i naan en ki kanen na pabannaw ta Dyos na yon man Cristo. Anduni kiten naan en ki Cristo aged magsirbi ki naan ta Dyos daw magbuat man ta miad. ⁵Ta dati ta na kabui na gasunod ki pa ta ate na kaugalingen na liag, mga buat na nlaman ta na kuntra ta mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises, yon pa gid liag ta na buaten daw gadugang pa gid ate na pagbuat ta malain. Tenged ta malain ta na mga buat, dapat nang gid na masintinsyaan ki ta silot na ula katapusan. ⁶Piro, ula ki en naan ta dalem ta Mga Sinulat Moises. Ta dati ta na kabui na salig ta pa na maluwas ki paagi ta ate na pagsunod ta Mga Sinulat Moises, kiten i paryo mga biag na pabuat na suguon. Anduni, dili en iling tan ate na isip tak kiten i ula en naan ta dati ta na kabui. Anduni magsirbi ki ta Dyos ta bag-o na paagi na ate an na pasunod Dyos Ispiritu Santo, dili ta dati na paagi na ate ya na pasunod Mga Sinulat Moises.

⁷Tenged ta ake na paambal na ula ki en naan ta dalem ta Mga Sinulat Moises, basi may mag-insa, “Beet ambalen na Mga Sinulat Moises malain?” Sabat ko na dili malain tak daw ula Mga Sinulat Moises, ula ko nlami na nakasala a. Alimbawa, sugo ta Dyos na iling ti, “Dili no pangabuton dili an imo.”^r Daw ula sugo na iling tan, ula ko nlami na malain pla magpangabot an ta dili ake. ⁸Piro, na nlaman ko na kuntra ta mga sugo ta Dyos na pangabuton ko dili an ake, gadugang pa gid liag ko na mag-isip ta iling tan tenged ta ake na liag na magbuat ta sala. Daw ula mga sugo parti daw ino kuntra na buaten, ula ko nlami na sala mga buat ko daw ula man inta gadugang ake an na liag na magbuat ta sala. ⁹Na ula ko pa nlami kan-o mga sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises, ta ake na isip, ula a nakasala. Piro, na natudluan a ta mga sugo, naintindian ko en na nakasala a daw bayad ta ake na sala na dapat masintinsyaan a ta silot na ula katapusan. ¹⁰Tenged ta ake na inagian, naintindian ko na bisan naan ta mga sugo ta Mga Sinulat Moises nakita ta paagi na maangken kabui na ula katapusan, masintinsyaan a man

^r 7:7 Exodo 20:17; Deuteronomio 5:21

gyapon ta silot na ula katapusan tenged ula a sarang na magtuman ta tanan na mga sugo. ¹¹Paryo na naluko a ta liag ko na magbuat ta sala tak imbis na maangkeng ko kabui na ula katapusan paagi ta ake na pagtuman ta mga sugo, masintinsyaan a ta silot na ula katapusan tenged ula a sarang na magtuman ta tanan na mga sugo. ¹²Gani, igo gid Mga Sinulat Moises tenged naan alin ta Dyos daw tanan na mga sugo na naan ta mga sinulat ya igo daw matareng tenged iya ta Dyos na mga sugo. ¹³Basi may mag-insa parti ta paambal ko, “Daw matuod na matareng mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises, man-o tak mga sinulat ya tenaan na masintinsyaan ki ta silot na ula katapusan?” Sabat ko na dili igo isip na iling tan tak masintinsyaan ki tenged ta ate na liag na magbuat ta sala. Paagi ta matareng na mga sugo nlanan ta na sala gid ate na mga malain na buat daw dapat ki masintinsyaan ta silot na ula katapusan. Nlanan ta man paagi ta matareng na mga sugo na sikad gid malain ate na mga sala.

Gakuntraay Miad an Daw Malain Naan Ta Ate Na Isip

¹⁴Nlanan ta na Mga Sinulat Moises alin ta Dyos daw parti man ta iya na kabebet-en na dapat tumanen. Piro, ino pagtuman ko? Itaw a nang na nakasala daw ulipen a man ta sala. ¹⁵Kaysan, dili ko maintindian ake na kaugalingen. Mga liag ko na buaten, dili ko mabuat. Piro, mga malain na dili ko liag buaten, yon ake na pabuat. ¹⁶Tenged nlanan ko na sala buat ko ya na malain na dili ko liag na buaten, beet ambalen na gapati a na mga sugo ya na naan ta Mga Sinulat Moises matareng. ¹⁷Gani, dili yaken mismo gabuat an ta malain na dili ko liag na buaten. Ake na liag na magbuat ta sala, yon gadala ki yaken na buaten ko malain an. ¹⁸Nlanan ko na ula a sarang na magbuat ta miad. Beet ambalen, naan ta ake na kaugalingen liag ko na magbuat ta miad, piro dili ko mabuat. ¹⁹Miad an na liag ko buaten, dili ko mabuat. Piro, malain ya na dili ko liag na buaten, padayon ko na pabuat. ²⁰Daw buaten ko dili ko ya liag na buaten, beet ambalen dili yaken mismo gabuat an. Ake na liag na magbuat ta sala, yon gadala ki yaken na magbuat ta iling tan. ²¹Napanilagan ko man na iling ti pirmi ake an na nabuat: Na liag ko na magbuat ta miad, dili ko madayon tenged ta ake na liag na magbuat ta malain. ²²Naan gid ta ake na nakem liag an na magtuman ta mga sugo ta Dyos, ²³piro napanilagan ko na dili iling tan ake na pabuat. Naan ta ake na isip gakuntraay ake an na liag na magbuat ta sala daw ake man na liag na magbuat ta miad. Yaken i paryo gid ta isya na biag na pabuat na ulipen tak pirmi ko pasunod ake an na liag na magbuat ta sala.

²⁴Kaluluoy a gid! Kino makalibri ki yaken alin ta ake na liag na magbuat ta sala na tenaan na masintinsyaan a ta silot na ula katapusan? ²⁵Dyos nang gid daw gapasalamat a gid ki kanen na paagi ta ate na Ginuo Jesu-Cristo, palibri a din! Gani, iling a ti anduni: Naan ta ake na

nakem liag ko an na magsunod ta kabebet-en ta Dyos, piro nadala a man ta ake na liag na magbuat ta sala.

Bag-o Na Kabui Paagi Ta Dyos Ispiritu Santo

8 ¹Gani, dili en masintinsyaan ta silot na ula katapusan mga itlaw an na sakep ki Jesu-Cristo. ²Iling tan gid tak nalibri ki alin ta ate na kaugalingen na liag na gadala ki kiten na magbuat ta sala daw nalibri ki man alin ta silot na ula katapusan tenged mga itlaw na sakep ki Jesu-Cristo paatagan ta Dyos Ispiritu Santo ta bag-o na kabui. ³Ula ki nalibri paagi ta ate na pagsunod ta Mga Sinulat Moises tak ula ki sarang na magsunod tenged ate an na pasunod ate na kaugalingen na liag. Tenged ula ki sarang, palibri ki ta Dyos paagi ta iya na Bata na papadala din naan ta kalibutan i aged silutan para ta ate na mga sala. Cristo na Bata din papadala na natao na kanen itlaw man paryo ki kiten na mga itlaw na mga nakasala, piro kanen ula nakasala. Paagi man ta pabuat Cristo, libri ki en alin ta ate na kaugalingen na liag na gadala ki kiten na magbuat ta sala. ⁴Iling tan pabuat ta Dyos aged kabigen ki din na natuman ta en matareng din na mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises. Anduni, ula ki en gasunod ta ate na kaugalingen na liag. Ate an na pasunod Dyos Ispiritu Santo na gaubay ki kiten. ⁵⁻⁶Mga itlaw an na iran na kaugalingen na liag pasunod danen, pirmi naan ta iran na isip daw ino makapalipay nang para ta iran na kaugalingen. Mga itlaw na iran na pabuat iling tan, ula danen naangken matuod na kabui. Piro, mga itlaw an a na iran na pasunod liag ta Dyos Ispiritu Santo, pirmi naan ta iran na isip daw ino makapalipay ta Dyos Ispiritu Santo. Mga itlaw na iran na pabuat iling tan, naangken danen matuod na kabui daw nabaton man katawwayan na alin ta Dyos. ⁷Mga itlaw an na pirmi naan ta iran na isip daw ino makapalipay nang an para ta iran na kaugalingen, danen an mga kuntra ta Dyos daw dili man magpasakep naan ta iya na mga sugo. Ta matuod impusibli na danen an magpasakep tak ula danen sarang na magbuat ta iling tan. ⁸Iling an tan na mga itlaw na iran na liag na magbuat ta malain pasunod danen, impusibli na danen an makapalipay ta Dyos. ⁹Piro, kyo yan a, ula nyo pasunod inyo na kaugalingen na liag. Pasunod nyo liag an ta Dyos Ispiritu Santo tenged kanen an naan ki kyo. Daw kino na ula naan ki kanen Dyos Ispiritu Santo na papangako Cristo na mag-ubay ki kiten na mga gatuo, kanen an dili iya Cristo. ¹⁰Piro kyo an, tenged Cristo naan ki kyo, bisan mapatay kaw na lawa nyo malunot tenged iling tan silot ta ate na sala, naan man gyapon ki kyo kabui na ula katapusan na paatag ta Dyos Ispiritu Santo tak pabuat kaw ta Dyos na matareng. ¹¹Tenged Dyos Ispiritu Santo naan ki kyo, bannawen kaw ta Dyos. Iling tan buaten ta Dyos tak kanen na gabannaw ki Jesu-Cristo, magbannaw man ta inyo na mga lawa paagi ta Dyos Ispiritu Santo na naan ki kyo aged mabui kaw isab.

¹²Gani, mga utod ko, dapat gid na ate an na sunuron liag ta Dyos, dili ate na kaugalingen na liag ¹³tenged daw inyo an na sunuron inyo na kaugalingen na liag, impusibli na maluwas kaw alin ta silot na ula katapusan. Piro, daw paagi ta tabang ta Dyos Ispiritu Santo dilian ta en ate na mga buat na alin ta ate na kaugalingen na liag na kuntra ta liag ta Dyos, may kabui ki na ula katapusan.

¹⁴Tanan na mga itlaw na gatuman ta Dyos Ispiritu Santo, danen an mga bata ta Dyos. ¹⁵Dyos Ispiritu Santo an paatag ki kiten dili para madlek ki pa gyapon naan ta Dyos paryo ta adlek ta isya na suguon naan ta iya na amo. Paatag Dyos Ispiritu Santo an ki kiten para imuon ki din na mga bata ta Dyos. Tenged naan en kanen ki kiten, pwidi ta en umawen Dyos an, “Amay ko!” ¹⁶Dyos Ispiritu Santo mismo gapamatuod naan ta ate na tagipusuon na kiten i mga bata ta Dyos. ¹⁷Tenged mga bata ki ta Dyos, mabaton ta daw ino na pribiliyo na patagana din para ta iya na mga bata daw mabaton ta man daw ino nabaton Cristo. Isya pa, mabot adlaw na ilabet ki man ta datas na katengdanan na iya Cristo. Piro, daw liag ta na kiten may datas na katengdanan duma ki Cristo, kinanglan na mabaton ta mga buaten kuntra ki kiten tenged ta ate na pagsunod ki kanen na yon man paryo na kiten i duma ki kanen na naagian din mga buat kuntra ki kanen.

Kaayaran Na Patagana Ta Dyos Para Ta Mga Itlaw Na Pakabig Din Na Iya Na Mga Bata

¹⁸Daw ino man na mga malain na buat kuntra ki kiten na naagian ta anduni, para ki yaken sise nang daw ikumparar ta bakod ta na kalipay naan ta adlaw na ipakita ta Dyos ki kiten datas an na katengdanan na iatag din naan ta iya na mga bata. ¹⁹Tanan na mga pabuat ta Dyos paryo na danen galangkag na ipakita din daw kino matuod na mga bata din. ²⁰Galangkag danen tak maskin danen an naan pa ta dalem ta iya na sumpa na dili danen maimo na tumanen pagbeet din ta iya na pagbuat ki danen, may paglaem pa na mabot adlaw na malibri danen an alin ta sumpa. Na pasintinsyaan ta Dyos una na mga itlaw anay pa sa tenged ta sala, naumid man tanan na mga pabuat din naan ta kalibutan daw kalangitan. Tanan pasumpa dili tenged ta iran na liag. Pasumpa tanan tenged ta liag ta Dyos. Piro, pasumpa din danen an na may paglaem ²¹na mabot adlaw na danen an malibri alin ta kamatayen na dili en danen an malunot o masamad, daw bag-uon din man danen an na duma ta iya na mga bata. ²²Nlaman ta na asta anduni na ula pa natabo iran na patagaran, danen tanan nakulian gid na paryo ta bai ta iya na pagbata.

²³Dili nang mga pabuat ta Dyos kabatyag ta iling tan, kiten i man na kabaton en ta Dyos Ispiritu Santo na bilang una na atag alin ta Dyos, sikad gid ate na paglangkag ta adlaw na iatag ta Dyos ki kiten tanan ya

na kaayaran na patagana din para ta mga pakabig din na iya na mga bata na yon man ate na lawa bag-uon din. ²⁴Sikad gid ate na paglangkag tak na naluwas ki, nlanan ta na iling tan ate na palaeman na tanan bag-uon ta Dyos. Daw natuman en palaeman ya, simpri dili en kinanglan na maglaem ki pa tak ula bisan kino galaem pa para ta natuman ya en! ²⁵Daw ate na palaeman ula pa natuman, magpadayon ki nang ta paglangkag.

²⁶Ta mga kabellay na naagian ta, ate na mga palaeman bakod na tabang aged magpadayon ki ta paglangkag. Iling man tan Dyos Ispiritu Santo tak daw galuya ate na pagtuo, kanen an bakod na tabang ki kiten. Kaysan dili ta mlaman daw ino ipangamuyo ta, piro Dyos Ispiritu Santo an, kanen mismo gapakiluoy gid para ki kiten ta mga pakiluoy na dili ta maambal. ²⁷Dyos an, kanen nalam daw ino naan ta ate na tagipusuon daw nlanan din man daw ino ipakiluoy ta Dyos Ispiritu Santo tenged pirmi sunod ta liag ta Dyos mga pakiluoy an ta Dyos Ispiritu Santo para ta mga ittaw na iya ta Dyos. ²⁸Nlanan ta na bisan ino pa ate na maagian, tanan buaten ta Dyos para ta kayaran ta mga gagugma ki kanen na yon man mga papili din sunod ta iya na plano. ²⁹Bag-o pabuat ta Dyos kalibutan i, nlanan din daan daw kino magtuo ki kanen. Naplano din man en na bag-uon din mga magtuo an para danen an magparyo ki Jesus na iya na Bata aged Jesus an paryo panganay ta mga gatuo na yon man mga pakabig din na iya na mga bata. ³⁰Daw kino na naan daan ta plano din na bag-uon na magparyo ki Jesus, gabot adlaw na pabetang din naan ta iran na isip na magtuo ki kanen. Daw kino gatuo ki kanen, pabuat din na matareng. Daw kino na pabuat din na matareng, sigurado na ipalabet din man ta datas na katengdanan na iya Cristo.

Gugma Ta Dyos Ki Kiten

³¹Ino maambal ta parti ta tanan ya na nasambit ko? Nlanan ta gid na tenged buaten ta Dyos tanan para ta ate na kayaran, ula gid may makapirdi ki kiten. ³²Bisan kaugalingen din na Bata anda kanen an na intriga din na masintinsyaan ta kamatayen para ki kiten. Tenged iling tan pabuat din naan ta iya na Bata para ki kiten, impusibli na dili din man iatag tanan na para ta ate na kayaran. ³³Ula gid en may magakusar kuntra ki kiten naan ta tubangan ta Dyos tenged Dyos gid mismo gabuat ki kiten na kiten matareng. ³⁴Kino mag-usgar na mambal naan ta tubangan ta Dyos na dapat ki sintinsyaan ta silot na ula katapusan? Ula gid tenged Jesu-Cristo an napatay daw nabannaw daw gamungko naan tengged ta Dyos naan dapit ta tuo na may katengdanan kanen na gapakiluoy naan ta Dyos para ki kiten.

³⁵Gani, ula may makapegeng ki Cristo ta iya na paggugma ki kiten maskin na maagian ta mga gamo, kalised, may kuntra na magpangabot

ki kiten, letem, kakulian ta pangabui, piligro daw maski may magpatay ki kiten. ³⁶Iling tan na mga inagian paryo man ta ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos na gambal Ari David ki kanen,

“Tenged ta ame na pagtuo ki kaon,
adlaw-adlaw ame na kabui pirmi naan ta piligro.
Paryo kay ta mga karniro na iyawen.”^s

³⁷Piro maskin iling tan ate na maagian, masarangan ta man gyapon paagi ta tabang Jesu-Cristo na gagugma ki kiten na paryo na kiten i subla pa ta mga gadaag ta gira. ³⁸Gasalig a gid na ula may makapegeng ta Dyos ta iya na paggugma ki kiten maski ate na kamatayen daw kabui, maski mga angil daw mga malain na ispiritu, mga natabo anduni daw mga matabo pa, ³⁹maski mga may gaem, mga naan ta apaw daw naan ta dalem ta kalibutan daw maski ino pa na mga nabuat ta Dyos. Ula gid may makapegeng ta Dyos ta iya na paggugma ki kiten na papakita din paagi ki Jesu-Cristo na ate na Ginuo.

Mga Linai Israel

9 ¹Liag ko na mlaman nyo na ake i na ambalen matuod gid. Tenged yaken sakep ki Cristo daw tenged man na Dyos Ispiritu Santo na naan ki yaken gagiya ta ake na isip, nlanan ko na yi na ambalen dili bula: ²⁻³Sikad gid ake na kasebe daw dili man mapegengan kasakit an ta ake na tagipusuon tenged ta mga paryo ko na linai Israel^t na ula gatuo ki Cristo. Daw pwidi nang, yaken nang en sumpaen ta Dyos na mabelag ki Cristo para mga paryo ko na linai Israel maluwas alin ta silot ta Dyos. ⁴Kiten na mga linai Israel kabaton ta tama na pribiliyo tenged kiten mga itlaw na iya na pinili. Pakabig ki ta Dyos na iya na mga bata daw papakita din man na kanen gid Dyos na gaduma ki kiten. Gabuat kanen ta mga kasugtanan ki kiten daw paatag din man iya an na mga sugo paagi ta Mga Sinulat Moises. Natudluan ki en daw ino matuod na pagsimba ki kanen daw kabaton man ta iya na mga pangako. ⁵Ate na alinan bantog na mga kaapuan na danen Abraham, Isaac daw Jacob daw naan alin ta ate na kaapuan Cristo an natao. Salamat ta Dyos na gadumala ta tanan daw kabay pa na dayawen kanen an asta ta ula katapusan. Amen.

⁶Paambal ko i parti ta mga paryo ko na linai Israel na ula gatuo ki Cristo dili beet ambalen na ula natuman ta Dyos iya na mga pangako naan ta mga linai Israel tak dili tanan na linai Israel matuod na mga itlaw na iya ta Dyos. ⁷Iling man tan, dili tanan na mga linai Abraham

^s 8:36 Mga Salmo 44:22 ^t 9:2-3 Mga linai Israel beet ambalen mga Judio tak mama na ngaran din Israel alinan ta mga Judio. Pwidi nyo mabasa parti ki *Israel* daw parti man ta mga *Judio* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

pakala na matuod na mga bata din na kabaton ta mga pangako ta Dyos. Ambal ta Dyos ki Abraham, “Mga linai nang Isaac kalaen ko na imo na mga linai.”^u ⁸Beet ambalen mga pakala na mga bata ta Dyos danen nang na mga linai Abraham na paagi ki danen natuman pangako ta Dyos ki kanen. ⁹Yi pangako ta Dyos ki kanen, “Ta sunod na taon, ta iling man ti na timpo, Sara an may bata en na mama.”^v ¹⁰Dili nang nyan, isipen ta paambal ta Dyos ki Rebeca na sawa ta ate na kaapuan na Isaac parti ta iran na mga bata na kapid. ¹¹⁻¹²Na ula pa natao kapid ya na danen Esau daw Jacob daw ula pa man danen an may nabuat na miad o malain, gambal daan Dyos an ki Rebeca, “Magulang an magsirbi naan ta mangngod.”^w Paagi ta iya na ambal, papakita din isab na padayon din na iya an na pagpili ta mga itlaw na kabigen din na iya na mga bata tenged nang ta iya na plano, dili tenged ta pabuat ta mga itlaw. ¹³Naan ta iya na sinulat na pulong gambal kanen,

“Jacob an palangga ko,
piro Esau an a dili.”^x

¹⁴Basi may mag-insa, “Tenged Jacob an palangga ta Dyos piro Esau an a dili, beet ambalen taan dili usto buat ya ta Dyos?” Sabat ko na simpri usto tanan din na buat. ¹⁵Paryo ta iya na ambal ki Moises anay pa sa,

“May kaluoy a naan ta liag ko na kaluuyan
daw gatabang a naan ta liag ko na tabangan.”^y

¹⁶Gani, pabuat ta Dyos sunod nang ta iya na kaluoy, dili sunod ta liag o pabuat ta mga itlaw. ¹⁷Iling man tan naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen an gambal naan ta Paraon na ari ta lugar na Egipto,

“Kaon yan paimo ko na ari para ipakita ko bakod ko na gaem
paagi ta mga pabuat ko ki kaon
aged mabantog a naan ta bilog na kalibutan.”^z

¹⁸Gani, naluoy Dyos an naan ta mga itlaw na liag din kaluuyan daw papasutil din mga itlaw an na liag din na magsutil.

¹⁹Basi may mag-insa ki yaken, “Daw matuod na pabuat ta Dyos daw ino liag din na buaten naan ta mga itlaw, man-o tak pasaway din pa kiten i na ula man itlaw na sarang magkuntra ta iya na liag?” ²⁰Yi sabat ko ki kanen na mag-insa ta iling tan: Kino ka gid na magriklamo ta iling tan naan ta Dyos? Ino, itlaw an na pabuat nang magriklamo naan ta gabuat ki kanen na ambalen din, “Man-o tak paimo a no na iling ti?”^a

²¹Paryo ta manugbuat ta kuron, daw ino liag din na buaten naan ta isya na namasa na lunang, may matareng kanen an na buaten din lunang an na kuron na maalen o baratuon nang. ²²Iling man tan Dyos an. May matareng kanen an daw liag din na ipakita iya na kagilek daw gaem.

^u 9:7 Genesis 21:12 ^v 9:9 Genesis 18:10, 14 ^w 9:11-12 Genesis 25:23

^x 9:13 Malakias 1:2-3 ^y 9:15 Exodo 33:19 ^z 9:17 Exodo 9:16 ^a 9:20 Isaias 29:16, 45:9

Piro bisan iling pa tan, palangkaw din iya na pasinsya naan ta mga itlaw na dapat sintinsyaan ta silot na ula katapusan ²³aged ipakita din mga kaayaran na atag din ki kiten na mga kaluuyan daw papili din man daan na ilabet ta kalipay naan ki kanen. ²⁴Yon na kiten i na mga itlaw na papili din dili nang tanan alin ta mga linai Israel, alin ki man ta mga dili linai Israel. ²⁵Iling man tan nasulat naan ta libro na Oseas anay pa sa na Dyos gambal,

“Bisan mga itlaw an na dili ake,
umawen ko na ‘ake na mga itlaw’
daw mga itlaw na ta dati ula ko papalangga,
anduni danen an ‘ake na mga pinalangga.’”^b

²⁶“Mga itlaw ya na kan-o i paambalan ko,
‘Kyo dili ake na mga itlaw,’
danen umawen na ‘mga bata ta bui na Dyos.’”^c

²⁷Isaias man gambal parti ta mga linai Israel,

“Bisan pa mga linai Israel magtama
na paryo katama ta pantad naan ta baybay,
sise nang ki danen mabilin na maluwas

²⁸tenged tumanen ta Ginuo Dyos iya na naambal na
iatag din en silot
naan ta mga itlaw ta kalibutan i
na ula gatuo ki kanen
daw dili din man en palugayen.”^d

²⁹Isaias gambal man,

“Daw kiten na mga linai Israel
ula kaluuyi ta Ginuo Dyos Na Makagagaem
na may mabilin ki kiten na maluwas,
sigurado gid na marwad ki paryo ta mga itlaw
naan ta mga banwa na Sodoma daw Gomora.”^e

³⁰Tenged anduni mga dili linai Israel pabaton man ta Dyos, ino maambal ta? Iling ti ake na maambal: Mga itlaw an na dili linai Israel bisan ula gaprusigir na danen an buaten na matareng, danen an pabuat din na matareng tenged ta iran na pagtuo ki Cristo. ³¹Piro, mga linai Israel na gaprusigir na buaten na matareng paagi ta iran na pagsunod ta Mga Sinulat Moises, ula danen naangken iran na pangita. ³²Basi may mag-insa na man-o na iling tan? Sabat ko na ula danen naangken iran na pangita tak ula danen gaprusigir na maangken paagi ta pagtuo. Gasalig danen an ta iran na pagsunod ta Mga Sinulat Moises, piro dapat na gatuo

^b 9:25 Oseas 2:23 ^c 9:26 Oseas 1:10 ^d 9:28 Isaias 10:22-23 ^e 9:29 Isaias 1:9 Naan ta Genesis 19:1-29 pwidi nyo mabasa isturya an parti ta sikad malain na mga pabuat ta mga gistar naan ta Sodoma anay pa sa daw pagsilot man ta Dyos ki danen.

nang danen an naan ki Cristo. Tenged na Cristo an pasintinsyaan ta kamatayen naan ta krus, dili danen mabaton na kanen an manluluwas na papadala ta Dyos. Tenged Cristo an ula danen nabaton, kanen an paryo ta bato na nasandaran danen paryo ta ambal ta Dyos naan ta iya na sinulat na pulong,

³³ “Lagen nyo! May papadala a naan ta syudad Sion.^f

Paryo kanen ta bato na masandaran daw paryo man ta unay na bato na tenaan na mga ittaw madagpa. Piro, bisan kino na magtuo ki kanen, dili magayyaan tenged ki kanen.”^g

10 ¹Mga utod ko ki Cristo, parti ta mga linai Israel na yon man mga paryo ko na mga Judio gaandem a gid para ki danen daw gapangamuyo a man ta Dyos na danen an maluwas alin ta iya na silot. ²Gapamatuod a na danen an gatingwa gid na magtuman ta liag ta Dyos, piro ula danen naintindii ta usto daw ino makapalipay an ta Dyos. ³Ula danen naintindii paagi an na iya ta Dyos na danen an buaten din na matareng. Gatingwa man gyapon danen an na magsunod ta paagi an na salig danen na igo aged danen an buaten na matareng. Tenged pasunod nang danen iran na paagi, ula danen gapasakep ta paagi na iya ta Dyos na danen an buaten na matareng. ⁴Iya an ta Dyos na paagi pagtuo ki Cristo tak paagi ki Cristo natuman ta Dyos iya na plano na pasugid naan ta Mga Sinulat Moises. Gani, mga ittaw na magtuo ki Cristo, danen an buaten din na matareng.

⁵Parti ta pagsunod ta mga ittaw ta Mga Sinulat Moises para danen an buaten na matareng, iling ti naan ta sinulat Moises, “Daw kino gasunod gid ta tanan na mga sugo na naan ta yi na sinulat, mangabui kanen an na malipay Dyos an ki kanen tenged ta iya na pagsunod.”^h ⁶Piro, parti ta pagtuo ta mga ittaw aged danen an buaten na matareng, may ambal naan ta Mga Sinulat Moises na pamatuod na dili bellay para ta mga ittaw na danen an magtuo. Iling ti nasulat ya: “Dili ka mag-isip na ‘Kinanglan may miling naan ta langit’ ”ⁱ na beet ambalen kamangen dya Cristo an daw dleen di naan ta ebes i para mlaman ta daw ino na paagi na maluwas ki alin ta silot ta Dyos. Dili igo daw iling tan isip nyo an tak kailing di en Cristo an aged maluwas ki. ⁷Nasulat pa gid, “Dili ka man mag-isip na ‘Kinanglan may miling naan ta lugar ta mga patay’ ”^j na beet ambalen kamangen dya Cristo an daw dleen di. Dili igo daw iling tan isip nyo an tak nabannaw en kanen an. ⁸Isipen nyo daw ino pa nasulat an Moises. Nasulat din iling ti:

^f 9:33 *Jerusalem* paumaw man na *Sion*. ^g 9:33 Isaias 8:14, 28:16 ^h 10:5 Levitico 18:5
ⁱ 10:6 Deuteronomio 30:12 ^j 10:7 Deuteronomio 30:13

“Mga ambal ta Dyos dili madyo ki kaon
tak naan en ta imo na baba
daw naan man en ta imo na tagipusuon.”^k

“Mga ambal ta Dyos” beet ambalen mga pawali nay ki kyo parti ta pagtuo ki Cristo. ⁹Iling ti pawali nay: Daw iambal no na gapati ka na Jesus, kanen Ginuo daw terek ta imo na tagipusuon magpati ka na kanen pabannaw ta Dyos, maluwas ka alin ta silot ta Dyos. ¹⁰Iling tan paagi na maluwas tenged daw kino na terek ta iya na tagipusuon iya na pagpati na Jesus an pabannaw, kanen an pabuat ta Dyos na matareng. Daw kino gambal na kanen an gapati na Jesus an Ginuo, naluwas kanen an. ¹¹Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal,

“Bisan kino na magtuo ki kanen
dili magayyaan tenged ki kanen.”^l

¹²Beet ambalen na pagtratar an ta Ginuo Dyos ta bisan kino na gatuo paryo nang, mga Judio man daw mga dili-Judio tak ula duma na Ginuo ta tanan na mga gatuo daw dili, kanen nang daw naan ta tanan na mga gangayo ta kaluoy ki kanen paatag din mga kaayaran an na subla pa ta iran na kinanglan. ¹³Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal,

“Tanan na mga mangayo naan ta Ginuo ta kaluoy na danen an luwasen din, sigurado gid maluwas.”^m

¹⁴Piro, basi may mambal ta iling ti: Impusibli na mga itlaw mangayo ta kaluoy naan ta Ginuo na danen an ula gatuo ki kanen daw impusibli man na danen an magtuo na ula pa danen kamati ta minsai parti ki kanen. Impusibli na minsai an mamatian danen na ula may magwali ki danen ¹⁵daw impusibli man na may magwali na ula may papadala Dyos an. May ambal Isaias naan ta sinulat na pulong ta Dyos, “Bakod gid na kalipay ta mga itlaw daw mabot mga gasugid an ta miad na balita!”ⁿ ¹⁶Piro, dili tanan na mga linai Israel gapati ta miad na balita paryo ta naambal Isaias, “O Ginuo Dyos, paryo ula may gabaton ta ame na pasugid!”^o ¹⁷Nlaman ta gid na mga itlaw an gatuo tenged ta iran na namatian na miad na balita. Nlaman ta man na namatian danen miad na balita paagi ta pagwali ki danen parti ki Cristo. ¹⁸Piro, basi may mag-insa, “Ino, ula namatian ta mga linai Israel miad na balita?” Sabat ko na simpri namatian danen tak naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal,

“Iran na minsai namatian naan ta bisan indi nang na lugar
daw iran na mga paambal kalambot naan ta bilog na kalibutan.”^p

¹⁹Basi may mag-insa pa gid, “Ino, ula naintindii ta mga linai Israel minsai an na iran na namatian?” Sabat ko na naintindian danen, piro gapabengngel nang danen an paryo ta ambal ta Dyos naan ta sinulat Moises parti ki danen. Ambal ta Dyos,

^k 10:8 Deuteronomio 30:14 ^l 10:11 Isaias 28:16 ^m 10:13 Joel 2:32 ⁿ 10:15 Isaias 52:7
^o 10:16 Isaias 53:1 ^p 10:18 Mga Salmo 19:4

“Paimunon ta kyo daw pagileken man
 paagi ta ake na kaluoy naan ta mga itlaw na dili linai Israel
 na papakalain nyo daw pakabig man na mga itlaw na dili
 kaintindi.”^q

²⁰Sikad pa gid prangka Isaias naan ta iya na sinulat na Dyos gambal parti
 ta mga itlaw na dili linai Israel,

“Nakita a ta mga itlaw na ula gangita ki yaken.
 Papakala ko ake na kaugalingen naan ki danen na ula gausisa
 parti ki yaken.”^r

²¹Piro, parti ta mga linai Israel gambal Dyos an,

“Bilog na adlaw gatagad a
 na marani ki yaken ake an na mga itlaw,
 piro sutil danen an
 daw dili man miag na magtuman ki yaken.”^s

11 ¹Basi may mag-insa, “Tenged mga linai Israel dili miag magtuman
 ta Dyos, ino, pasikway din danen an na iya na mga itlaw?” Sabat ko
 na simpri dili! Yaken mismo pamatuod na ula din pasikway mga Israelinen.
 Yaken i isya na Israelinen na yon man alinan ko na kaapuan Abraham daw
 naan man ta dusi na mga mama na bata Israel ake na alinan Benjamin.

²Ula din pasikway mga itlaw na anay pa sa papili din daan na danen
 buaten din na iya na mga itlaw. Sigurado na nlanan nyo isturya naan ta
 iya na sinulat na pulong parti ki Elias na Elias ya gariklamo naan ki kanen
 tenged ta pabuat ta mga linai Israel. ³Ambal Elias, “O Ginuo Dyos, papatay
 danen imo an na mga manugsugid na prupita daw pasamad mga alaran na
 betangan ta mga paalad para ki kaon. Yaken nang en nabilin daw liag a pa
 danen na patayen.”^t ⁴Piro, sabat ta Dyos ki kanen, “May anen pa na nabilin
 na gasirbi ki yaken pitto libo na mama na ula gid gasimba ki Baal.”^u ⁵Iling
 man tan anduni. May nabilin na pila ki kiten na mga linai Israel na napili
 ta Dyos na matuod na mga itlaw din tenged miad gid kanen an. ⁶Iya na
 pagpili ki kiten dili tenged ta ate na mga buat. Papili ki din tenged kanen
 miad gid. Daw iya na pagpili ki kiten pabasi naan ta ate na mga buat paryo
 ta isip ta duma na mga itlaw, dili ta maambal na Dyos an miad ki kiten.

⁷Gani, dili tanan na mga linai Israel kaangken ta iran na paandem na
 danen an buaten ta Dyos na danen matareng. Mga matuod na napili din,
 danen kaangken. Piro, duma an a ula kaangken tak papasutil din danen
 an. ⁸Iling man tan ambal naan ta iya na sinulat na pulong parti ki danen
 na papasutil din,

^q 10:19 Deuteronomio 32:21 ^r 10:20 Isaias 65:1 ^s 10:21 Isaias 65:2 ^t 11:3 1 Mga Ari
 19:10, 14 ^u 11:4 1 Mga Ari 19:18 Ta timpo Elias, isya ta mga dyos-dyusan na pasimba ta
 mga itlaw pangaranan danen na Baal. Naan ta 1 Mga Ari kapitulo disi-utso daw disi-nuibi
 pwidi nyo mabasa isturya parti ki Elias daw Baal.

“Pabuat ta Dyos na iran na isip
 paryo ta isip ta itlaw na gatonuga
 na ula kalibutan ta maskin ino.
 Asta anduni dili danen kaintindi
 tak danen an gapabulag nang daw gapabengngel
 tenged iling tan pabuat ta Dyos ki danen.”^v

⁹Bisan Ari David gambal naan ta iya na pangamuyo,

“Kabay pa na mabalesan danen an ta malain tenged ta iran na mga
 buat.

Kabay na paagi ta iran na kumbira na mag-atag ki danen ta kalipay
 maabutan danen an ta malain
 na danen paryo ta yupan na gulpi nang nasied
 daw mga ayep na nakulong naan ta pangdakep ta ayep.

¹⁰ Kabay pa na padelemen no iran an na mata
 aged danen an dili makakita.

Pabuktuton no danen an ta subla na kabeg-at
 na dili en makamang asta ta ula katapusan.”^w

¹¹ Basi may mag-insa pa gid, “Tenged na ula pabaton ta mga linai
 Israel paagi an na naan ta plano ta Dyos na danen an maluwas, ino,
 mabelag danen an naan ta Dyos na dili en kabalik?” Sabat ko na padyo
 nang inta na matabo iling an tan! Pwidi pa danen malik naan ta Dyos.
 Piro, tenged na ula pabaton, mga itlaw na dili linai Israel naatagan ta
 Dyos ta upurtunidad na maluwas alin ta iya na silot daw tenged mga dili
 linai Israel naluwas, mga linai Israel gainggit daw liag man danen na
 maluwas. ¹² Gani, daw iling tan na mga dili linai Israel kabaton ta mga
 kaayaran alin ta Dyos tenged na ula pabaton ta mga linai Israel paagi
 an na naan ta plano ta Dyos na danen an maluwas, mas pa gid mga
 kaayaran na mabaton ta mga itlaw naan ta bilog na kalibutan ta adlaw
 na mga linai Israel malik naan ta Dyos.

¹³ Anduni, may iambal a ki kyo na mga dili linai Israel. Papili a ta Dyos
 na apustol para magsugid ki kyo ta miad na balita. Pakabig ko ake na
 ubra na impurtanti na katengdanan na paatag ta Dyos ki yaken. ¹⁴ Kabay
 na paagi ta ake na ubra bilang apustol para ki kyo basi pa nang mga
 paryo ko na linai Israel mag-inggit ki kyo aged duma an ki danen magtuo
 ki Cristo para maluwas alin ta silot ta Dyos. ¹⁵ Na mga linai Israel ula
 pabaton paagi an na naan ta plano ta Dyos na danen an maluwas, mga
 dili linai Israel may upurtunidad na marani ki kanen. Ino pa gid taan
 daw mga linai an Israel malik ki kanen? Daw malik danen an, bakod
 gid na kalipay na paryo ta may napatay na nabui isab. ¹⁶ Daw una na
 tinapay na naan alin ta namasa na arina paalad naan ta Dyos, paryas na

^v 11:8 Deuteronomio 29:4; Isaias 29:10 ^w 11:10 Mga Salmo 69:22-23

naalad man en naan ki kanen tanan na tinapay na naan alin ta yon man na namasa na arina. Daw gamot ta kaoy paalad naan ta Dyos, paryas na naalad man en naan ta Dyos tanan na sanga.

¹⁷Kiten na mga linai Israel, paryo ki ta kaoy na olibo na gatubo naan ta taneman ta olibo daw pautod pila na mga sanga. Kyo na mga dili linai Israel, paryo kaw ta mga sanga ta lettab nang na kaoy na olibo na gatubo naan gwa ta taneman ta olibo. Mga sanga an ta lettab na olibo pasugpon naan ta nauturan na sanga ta kaoy na olibo na naan ta taneman. Beet ambalen, kyo na mga dili linai Israel, anduni may labet ta mga kaayaran na iya ta mga linai Israel. ¹⁸Gani, dili kaw magpabugal na mas miad mga sanga an na pasugpon kaysa ta pasugpunan. Daw magpabugal kaw, dapat demdemen nyo na dili mga sanga gaatag an ta sustansya naan ta gamot. Gamot gaatag an ta sustansya naan ta mga sanga. Beet ambalen na tenged ta mga linai Israel, kyo na mga dili linai Israel may upurtunidad na marani ta Dyos. ¹⁹Basi gapabugal kaw na mambal, “Mga linai Israel pasikway ta Dyos aged kami sal-i ki danen na paryo ta mga sanga na pautod aged duma na mga sanga masugpon.” ²⁰Sabat ko na matuod ambal nyo an. Danen an paryo ta nautod na mga sanga tenged ula danen gatuo ki Cristo daw kyo paryo ta nasugpon na mga sanga tenged gatuo kaw. Piro, dili kaw mag-ugal. Mag-andam kaw ²¹tak daw ula naluoy Dyos an naan ta mga linai Israel na paryo matuod na mga sanga, dili man maluoy Dyos an ki kyo na paryo nasugpon nang na mga sanga. ²²Tandaan nyo na Dyos an sikad gid miad piro nalam man kanen magsilot. Mga linai Israel na ula gatuman ta iya na liag pasilutan din. Piro, miad gid kanen an ki kyo daw magpadayon kaw ta pagsalig na kanen an miad ki kyo. Piro, daw dili kaw magpadayon, silutan kaw din man na paryo kaw ta mga sanga na pautod. ²³Daw mga paryo ko na linai Israel magtuo ki Cristo, paryo danen an ta sanga na nautod na pasugpon isab tenged Dyos an may gaem ta pagbuat ta iling tan. ²⁴Tenged pabaton din kyo yan na mga dili linai Israel na paryo mga sanga na alin nang ta lettab na kaoy na olibo na pasugpon naan ta olibo na naan ta taneman, sigurado na liag gid ta Dyos na batunon din mga linai an Israel na iya gid na mga ittaw na paryo ta matuod na mga sanga na pautod daw pabalik man naan ta puon na iran na inalinan.

²⁵Mga utod ko, may papasugid Dyos an anduni parti ta mga linai Israel na ula din anay papasugid naan ta mga ittaw pugya. Yi papasugid din: May anen na mga linai Israel na dili magtuo ki Cristo, piro asta nang gid na makumplito katamaen ta mga dili linai Israel na paplano ta Dyos na marani ki kanen. Gani, liag ko na mlaman nyo iya na papasugid aged dili kaw magpabugal na Dyos an mas miad ki kyo kaysa ta mga linai Israel. ²⁶Na mabot adlaw na kumplito en katamaen ta mga dili linai Israel na marani ta Dyos, maluwas mga linai an Israel paryo naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen gambal,

“May mabot na manluluwas
 naan alin ta syudad Sion.^x
 Pabag-o din mga linai Jacob^y
 aged dili en danen magbuat ta kuntra ta ake na liag.

27 Yi ake na kasugtanan ki danen

na mabot adlaw na patawaren ko danen an ta iran na mga sala.”^z

28 Tened ula pabaton ta mga linai Israel miad an na balita, pakabig ta Dyos danen an na iya na mga kuntra aged kyo na mga dili linai Israel may upurtunidad na maluwas. Piro, teneded danen an iya na pinili na mga itlaw, danen pa man gyapon mga itlaw na papalangga din teneded ta iya na mga pangako naan ta iran na mga kaapuan anay pa sa. 29 Ula pabawia ta Dyos mga pribiliyo na paatag din naan ta mga linai Israel daw ula din man pabawia iya na pagpili ki danen para danen an iya na mga itlaw. 30 Una pa sa, kyo na mga dili linai Israel ula gatuman ta Dyos, piro anduni, naan kanen an naluoy ki kyo teneded mga linai Israel an ula gatuman ki kanen. 31 Iling man tan, anduni mga linai Israel ula gatuman ki kanen aged mabot adlaw na maluoy man kanen an ki danen paryo na kanen an naluoy ki kyo. 32 Iling tan pabuat ta Dyos teneded tanan na mga itlaw paryo padilian ta Dyos na danen an paulipen ta sala aged ipakita din naan ki danen iya an na kaluoy. 33 Makatingala gid kaluoy an ta Dyos ki kiten! Iya na alam daw iya na pag-intindi dili mabot ta ate na isip. Impusibli na maintindian ta iya na mga buat daw plano!

34 “Ula may nalam

daw ino naan ta isip ta Ginuo Dyos
 daw ula man may pwidi maglaygay ki kanen
 daw ino dapat din na buaten.”^a

35 “Ula itlaw na may anen sarang na iatag ki kanen

na teneded ta paatag ya ta itlaw ki kanen,
 kabigen kanen an na may utang naan ta itlaw na gaatag.”^b

36 Kanen gabuat ta tanan daw kanen gadumala ta tanan daw tanan pabuat din aged kanen an dayawen. Kabay na kanen nang gid dayawen ta ula katapusan! Amen.

Bag-o Na Batasan Ta Mga Itlaw Na Gatuo

12 ¹Gani, mga utod ko, teneded ta bakod na kaluoy ta Dyos ki kiten, gapakiluoy a na iatag nyo inyo an na kaugalingen ki kanen bilang bui na alad na para nang gid ki kanen na makapalipay man ki kanen. Iling an tan na buat matuod na pagsirbi naan ta Dyos. ²Dili kaw

^x 11:26 *Jerusalem* paumaw man na *Sion*. ^y 11:26 *Mga linai Jacob* beet ambalen *mga linai Israel* tak *Israel* paumaw man na *Jacob*. ^z 11:27 *Isaias* 59:20-21, 27:9; *Jeremias* 31:33-34
^a 11:34 *Isaias* 40:13 ^b 11:35 *Job* 35:7, 41:11

en magsunod ta pamatasan na igo ta isip ta mga itlaw na ula gapati ta Dyos. Magpasakep kaw naan ta Dyos aged bag-uon din inyo na isip para kyo yan mga bag-o en na mga itlaw na gasunod ta pamatasan na igo ta mga gapati ta Dyos. Daw iling tan na magpasakep kaw, mlaman nyo daw ino iya na liag na buaten nyo na yon man mga buat na miad daw makapalipay man ki kanen daw igo gid.

³Tenged ta katengdanan na paatag ta Dyos ki yaken, yi maambal ko ki kyo: Dili kaw mag-isip parti ta inyo na kaugalingen subla pa ta daw ino gid matuod an. Isipen nyo gid ta usto daw ino mga abilidad na paatag ta Dyos naan ta kada isya ki kyo na inyo na pag-isip sunod ta isip na igo ta mga gatuo. ⁴Paryo ta ate na lawa na isya nang piro tama na mga parti daw kada parti may iya gid na ubra, ⁵iling man tan kiten i na mga gatuo ki Cristo. Tenged kiten i sakep ki kanen, bisan tama ki, paryo ki na isya nang na lawa daw kiten tanan may labet man ta kada isya. ⁶Kiten i may lain-lain na mga abilidad alin ta Dyos sunod ta liag din na iatag naan ta kada isya ki kiten. Gani, gamiten ta mga paatag ki kiten. Daw paatagan ki ta abilidad na magsugid ta kabebet-en ta Dyos, gamiten ta ate na abilidad sunod ta kamatuuran na alin ta Dyos na ate na nlanan. ⁷Daw paatagan ki ta abilidad ta pagsirbi naan ta mga itlaw na iya ta Dyos, magsirbi ki. Daw paatagan ki ta abilidad ta pagtudlo parti ta ambal ta Dyos, magtudlo ki. ⁸Daw paatagan ki ta abilidad ta pagpabiskeg ta pagtuo ta duma, pabiskegen ta pagtuo an ta duma. Daw paatagan ki ta abilidad ta pag-atag naan ta mga itlaw na gakinanglan, mag-atag ki na terek ta ate na tagipusuon. Daw paatagan ki ta abilidad ta pagdumala naan ta mga itlaw, magdumala ki na terek gid ta ate na nakem. Daw paatagan ki ta abilidad ta pagtabang naan ta mga itlaw na dapat kaluuyan, magtabang ki na may kalipay.

⁹Dapat terek ta inyo na tagipusuon gugma nyo an naan ta duma na mga itlaw. Dapat dili kaw madayaran ta pagbuat ta malain. Dapat na magtingwa kaw na pirmi magbuat daw ino miad. ¹⁰Bilang mga mag-utod ta pagtuo, magpalanggaay kaw. Dapat pirmi kaw alisto na magtaod ta kada isya. ¹¹Magsigkat kaw ta inyo na pagsirbi naan ta Ginuo daw dili man magtamad. Magsirbi kaw ta Ginuo na may kalipay ta nakem. ¹²Magkalipay kaw pirmi tenged ta inyo na pagsalig naan ta Dyos parti ta mga kaayaran na patagana din para ki kyo. Daw maagian nyo mga kalised, biskegen nyo inyo na nakem aged masarangan nyo. Mangamuyo kaw pirmi ta Dyos na tabangan kaw din. ¹³Magtabang kaw ta inyo na mga utod ki Cristo ta iran na mga kinanglanan. Daw ula danen dayunan ta iran na pagpanaw, padayunon nyo danen an naan ta inyo na balay.

¹⁴Mangamuyo kaw ta Dyos na atagan din ta kaayaran mga itlaw an na gapangabot gid ki kyo tenged ta inyo na pagsunod ki Cristo. Dili nyo pangamuyuan na danen an sumpaen na silutan. ¹⁵Magkalipay kaw

duma ta mga gakalipay daw mangasebe man duma ta mga gangasebe. ¹⁶Paryuon nyo pagtratar nyo an ta tanan na mga itlaw. Dapat dili kaw mag-ugal. Dapat malipay kaw na magduma ta mga itlaw na kebes iran na kaimtangan. Dili kaw mag-isip na mas malam kaw kaysa ta duma.

¹⁷Daw buatan kaw ta duma ta malain, dili nyo balesan ta malain. Mag-amblig kaw na inyo an na mga buaten matareng ta isip ta mga itlaw aged ula may maambal na malain parti ki kyo. ¹⁸Asta ta masarangan nyo, tingwaen nyo gid na miad inyo an na pagdumaay naan ta duma na mga itlaw. ¹⁹Mga utod ko, dili kaw gid magbales ta malain naan ta mga nakasala ki kyo. Bay-an nyo nang! Dyos bala magbales ki danen tenged naan ta iya na sinulat na pulong ambal din, “Yaken bala magbales. Yaken man bala magsilot daw kino nakasala.”^c ²⁰Tenged dili dapat na kyo yan magbales, magbuat kaw ki danen ta miad na iling ti: “Daw nletem imo na kuntra, tagan no ta pagkaan. Daw nlaon kanen an, tagan no ta waig. Daw iling tan imo na buaten, magayya kanen an ta iya na nabuat ki kaon.”^d ²¹Dili kaw magpadala na males ta malain naan ta itlaw na gabuat ta malain ki kyo. Dapat madala nyo kanen an na dili en magbuat ta malain paagi ta inyo na gabuat ta miad ki kanen.

Pagpasakep Naan Ta Mga Manugdumala Ta Gubirno

13 ¹Tanan na mga itlaw kinanglan magpasakep naan ta mga manugdumala ta gubirno tenged ula uturidad na magdumala daw dili alin ta Dyos daw mga manugdumala an paatagan ta Dyos ta iran na katengdanan. ²Gani, daw kino gakontra ta mga manugdumala ta gubirno, gakontra man ta Dyos na gaatag ki danen ta iran na uturidad daw mga gakontra an silutan. ³Simpri igo nang na mga itlaw na gabuat ta malain adlek na silutan ta mga manugdumala, piro mga itlaw na gabuat ta miad ula adlek. Liag nyo na dili kaw madlek ta mga manugdumala? Magbuat kaw ta miad aged dayawen kaw danen. ⁴Danen an mga manugsirbi ta Dyos para ta inyo na kayaran. Piro, daw magbuat kaw ta malain, dapat madlek kaw ki danen tak may uturidad danen an ta pagsilot ki kyo. Danen mga manugsirbi ta Dyos daw paagi ki danen pasilutan ta Dyos daw kino gabuat ta malain. ⁵Gani, kinanglan na magpasakep kaw naan ta mga manugdumala, piro dili para nang na malikawan nyo silot an ta Dyos na paagi ki danen. Magpasakep kaw ki danen tenged nlanan nyo na iling tan dapat na buaten.

⁶Iling man tan, magbayad kaw man ta buis tak mga manugdumala ta gubirno mga manugsirbi ta Dyos ta iran na pagtuman ta katengdanan na magsukot ta buis. ⁷Iatag nyo naan ta mga itlaw na may katengdanan mga dapat iatag na paryo ti: Bayaran nyo daw ino na buis pasukot ki kyo.

^c 12:19 Deuteronomio 32:35 ^d 12:20 Mga Ambalanan 25:21-22

Tauron nyo daw kino na dapat tauron. Dayawen nyo daw kino na dapat dayawen tenged ta iya na pabuat.

Paggugma Naan Ta Kada Isya

⁸Dapat ula kaw pirimi utang naan ta bisan kino. Piro, may isya na paryo utang na pirimi ta paisip na dapat bayaran na yon man dapat ki maggugmaay naan ta kada isya tak daw gugmaen ta mga paryo ta na itlaw, gatuman ki ta mga sugo na naan ta Mga Sinulat Moises. ⁹Mga sugo ta Dyos na “Dili ka mag-intra ta bai, dili magpatay, dili manakaw, dili no pangabuton dili an imo”^e daw duma pa na mga sugo tanan sakep ta isya nang gid na sugo na “Gugmaen no duma na mga itlaw paryo ta paggugma no ta imo na kaugalingen.”^f ¹⁰Daw maggugma ki ta duma na mga itlaw, dili ki magbuat ta malain ki danen. Gani, daw maggugma ki ta duma, beet ambalen na tanan na naan ta Mga Sinulat Moises ate na patuman.

¹¹Impurtanti na iling tan buaten nyo tak nlanan nyo na ta yi na timpo anduni, dapat inyo na isip alisto paryo ta mga itlaw na bugtaw en tak uras en na dapat ula en gatunuga pa. Dapat inyo na isip alisto tak kada adlaw mas pa gid gadani adlaw an na malik Jesu-Cristo kaysa kan-o na kiten gaumpisa ta pagtuo ki kanen. Naan ta adlaw na kanen an malik, makumplito tanan na naan ta plano ta Dyos para ta mga naluwas din.

¹²Dali nang en matapos yi na timpo anduni ta kalibutan i na katamaan ta mga itlaw ula gapati ta Dyos tak dali nang en mabot adlaw na malik Jesu-Cristo. Na malik en Jesu-Cristo, paryo na kilem dali nang en maglambay daw mag-umpisa man en adlaw an daw dapat mangabui ki na paryo na ula ki en naan ta delem tak naan en ta pawa. Gani, mga buat ta na malain dilian ta en na paryo na palubbas ta ate na bayo na tama buling daw kuntraen ta man Satanas an paagi ta ate na pagsunod ta liag ta Dyos na paryo na pasuot ta panggira na gamit ta sundalo. ¹³Gani, dapat mangabui ki na ate na batasan igo ta mga gasunod ta liag ta Dyos para ula may masaway ki kiten. Beet ambalen na dili kaw maglabet ta mga kasadyaan na naan dya mga itlaw sikad mingaw daw gabuat man ta mga makagayya na buat. Dili kaw sali ta inem ta makaingaw na inemen. Dili kaw magdulong ta dili inyo na sawa daw dili kaw man magbuat ta ino pa na malaw-ay. Dili kaw magbutalay daw mag-imunay. ¹⁴Dapat dili kaw magbuat ta malain na iling tan. Dapat sunuron nyo batasan Ginuo Jesu-Cristo. Dili nyo en sali ta isip na inyo nang na kaugalingen na liag masunod nyo.

Pagtratar Naan Ta Mga Gatuo Na Luya Iran Na Pagtuo

14 ¹Parti ta mga gatuo ki Cristo na luya iran na pagtuo, batunon nyo danen an, piro daw iran na isip dili paryo ta inyo na isip, dili

^e 13:9 Exodo 20:13-15, 17; Deuteronomio 5:17-19, 21 ^f 13:9 Levitico 19:18

nyo danen an sali ta diskas. ²Alimbawa, may utod ki Cristo na gapati na pabawal ta Dyos na magkaan ta karni daw tenged iling tan iya na pagpati, ula kanen gakaan ta karni, pakaan din an gulay. Piro, duma an a gapati na ula pagkaan na pabawal ta Dyos. ³Mga gatuo an na gakaan ta maskin ino na pagkaan, dapat dili danen pakebesen mga gatuo an na ula gakaan ta pagkaan na ta iran na isip pabawal ta Dyos. Mga gatuo an na naan ta iran na isip may pabawal na pagkaan, dapat dili danen mag-usgar ta mga gatuo na gakaan ta maskin ino na pagkaan tenged mga gatuo an na gakaan ta maskin ino pabaton man ta Dyos. ⁴Kino ki gid na mag-usgar ta manugsirbi ta duma? Ginuo nang gid may matareng na mag-ambal naan ta iya na mga manugsirbi daw iran an na pabuat miad o malain. Dili kiten may matareng na magbuat ta iling tan. Paagi ta pagtabang ta Ginuo, iya na mga manugsirbi magtuman daw ino sugo din ki danen daw kanen an madayaran man ta iran na pabuat.

⁵Isya man na alimbawa: Basi isya ta mga utod ki Cristo gapati na may mga adlaw na mas impurtanti pa kaysa ta duma na mga adlaw,[§] piro duma an a na mga gatuo, danen an gapati na tanan na mga adlaw paryo nang. Kada isya ki kiten, dapat isipen din ta usto iya an na patian parti daw ino miad o malain na buaten aged sigurado kanen ta tanan din na buaten. ⁶Mga itaw an na may mga adlaw na palabi danen, iling tan pabuat danen tak liag danen na tenged ta iran na pabuat Ginuo an dayawen. Iling man tan mga itaw na gakaan ta karni. Liag danen na tenged ta iran na pabuat Ginuo an dayawen tak gapasalamat danen an ta Dyos tenged ta iran na pagkaan. Mga itaw na ula gakaan ta karni, iling man tan pabuat danen tak liag danen na tenged ta iran na pabuat Ginuo Jesus an dayawen. Gapasalamat man danen an ta Dyos tenged ta iran na pagkaan. ⁷Iya ki ta Ginuo. Daw bui ki o mapatay man, dili para ta ate na kaugalingen. ⁸Daw bui ki pa, kabay na paagi ta ate na kabui Ginuo an dayawen. Daw mapatay ki, kabay na paagi ta ate na kamatayen Ginuo an dayawen man gyapon. Gani, bisan bui ki o mapatay man, iya ki man gyapon ta Ginuo. ⁹Ginuo Jesu-Cristo an napatay daw nabannaw aged kanen an Ginuo na gadumala ta mga gatuo, bui man daw patay. ¹⁰Gani kyo yan, dili kaw en mag-usgar ta inyo na mga utod ki Cristo daw dili nyo man danen an pakebesen. Kiten tanan magtubang naan ta Dyos aged ukuman din daw ino buat ta na miad daw malain. ¹¹Iling man tan nasulat naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen gambal,

§ 14:5 Na nasulat Pablo “may mga adlaw na mas impurtanti pa kaysa ta duma na mga adlaw”, basi naan ta isip din mga gatuo na Judio na gasunod pa ta kaugalian ta mga Judio na may mga adlaw na impurtanti paryo ta Adlaw Ta Pagpuay, mga adlaw ta pagpwasa daw mga adlaw ta iran na mga pista. Mga gatuo na dili-Judio, ula danen gasunod ta kaugalian ta mga Judio parti ta iling tan na mga adlaw.

“Tanan na mga ittaw magluod ki yaken

daw tanan magdayaw na mag-ako man na yaken gid Dyos.

Tenged yaken i Dyos, sigurado gid ake i na ambal matuman.”^h

¹²Gani, sigurado na kada isya ki kiten magtubang naan ta Dyos na ukuman ki din parti ta ate na mga buat.

¹³Tenged tanan ki magtubang naan ta Dyos, dili ki en mag-usgar naan ta kada isya. Dapat naan gid ta ate na isip na dili ki magbuat ta bisan ino na kiten tenaan na ate na utod ki Cristo makasala. ¹⁴Tenged yaken sakep ki Ginuo Jesus, sigurado a na ta pagtan-aw ta Dyos ula pagkaan na “dili-limpyo” na yon man bawal kan-enen. Piro, daw may ittaw na gapati na isya na pagkaan bawal, para ki kanen daw kan-enen din, gakaan gid kanen ta bawal na pagkaan. ¹⁵Daw gasakit beet ta inyo na utod ki Cristo tenged gakaan kaw ta pagkaan na ta iya na pagpati bawal, ula kaw en gagugma ki kanen. Tenged Cristo an napatay para man ki kanen, dapat inyo na pakaan dili tenaan na iya an na pagtuo magluya. ¹⁶Bisan naan ta inyo na isip na buat nyo an miad piro daw inyo an na buat tenaan na duma an nakasala, dili nyo nang en buaten. ¹⁷Ta pagdumala ta Dyos ki kiten impurtanti an dili ate na pagtuman ta mga sunuran parti ta pagkaan daw inemen. Impurtanti an ta iya na pagdumala ki kiten na buaten ki din na matareng daw miad man ate na pagdumaay naan ta kada isya daw may kalipay ki man na alin ta Dyos Ispiritu Santo. ¹⁸Daw kino gasirbi ki Cristo na iling tan iya na isip parti daw ino impurtanti ta pagdumala ta Dyos ki kiten, makapalipay kanen ta Dyos daw mga ittaw madayaran man ta iya na pabuat.

¹⁹Gani, tingwaen ta gid na tenged ta ate na pabuat magdayad ate na pagdumaay naan ta kada isya daw magbiskeg pa gid pagtuo ta kada isya. ²⁰Dili nyo gubbaen daw ino pabuat ta Dyos naan ta isya na gatuo tenged nang ta pagkaan na ta iya na isip bawal kan-enen. Tanan na pagkaan “limpyo” daw pwidi man makaan. Piro, dili igo na magkaan kaw ta bisan ino daw yon nang man tenaan na duma nyo an makasala. ²¹Miad pa daw dili kaw nang en maan ta karni daw mag-inem man ta bino daw yon nang man tenaan na makasala inyo an na utod ki Cristo.

²²Gani, daw inyo na papatian dili paryo ta papatian ta duma na mga gatuo parti daw ino miad o dili miad na buaten, dapat kyo nang gid daw Dyos nalam. May kalipay mga ittaw an na ula gabasol ta iran na kaugalingen na sala iran an na nabuat na ta iran na pagpati igo. ²³Piro, mga ittaw na gadua-dua parti ta iran na pagkaan daw bawal o dili, dapat dili danen kan-enen tak daw kan-enen danen, nakasala danen an naan ta pagtan-aw ta Dyos tenged gakaan danen na kuntra ta iran na papatian. Daw ino pabuat ta mga ittaw na kuntra ta iran na papatian, iran na buat sala.

^h 14:11 Isaias 45:23

15 ¹Kiten na mga lig-en ta pagtuo dapat ta langkawen ate na isip daw tabangan ta man mga itlaw na luya iran na pagtuo na dili sigurado pa daw ino iran na miad na buaten. Bisan ino pabuat ta, dapat dili para nang ta ate na kaugalingen na kalipay. ²Dapat daw ino ate na pabuat para man na madayaran ate an na mga utod ki Cristo tak iling tan na buat para ta iran na kayaran aged mapalig-en iran na pagtuo. ³Bisan Cristo an, ula kanen gaisip ta iya nang na kaugalingen paryo ta ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos na may gambal naan ta Dyos ta iling ti:

“Na kaon painsulto danen,
yaken iran na painsulto.”ⁱ

⁴Tanan na nasulat anay pa sa naan ta sinulat na pulong ta Dyos pasulat para itudlo ki kiten aged magsalig ki gid ta Dyos na tumanen din iya na mga pangako. Yi tenaan na magsalig ki gid ta Dyos: Paagi ta mga patudlo ki kiten gabisgeg ate na nakem para masarangan ta bisan ino ate na maagian daw ate man na pagtuo galig-en. ⁵Dyos gid gaatag an ta bisgeg na nakem para masarangan ta maskin ino ate na maagian daw gatabang man ki kiten na ate na pagtuo maglig-en. Kabay na tabangan kaw din na mag-isa kaw ta nakem na igo ta mga gasunod ki Jesu-Cristo ⁶aged mag-isa kaw ta pagdayaw ki kanen na Dyos daw Amay ta ate na Ginuo Jesu-Cristo.

⁷Gani, batunon nyo kada isa paryo na pabaton kaw Cristo. Daw iling tan buaten nyo, Dyos an dayawen. ⁸Sugiran ta kyo na Cristo an giling di ta kalibutan i bilang manugsirbi ta mga Judio aged ipakita din na Dyos an masaligan daw paagi ki kanen gatuman man Dyos an ta iya na mga pangako naan ta iran na kaapuan anay pa sa. ⁹Isya pa, Cristo an giling di aged mga dili-Judio magdayaw ta Dyos tenged ta iya na kaluoy ki danen. Iling man tan ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos parti ki danen,

“O Ginuo,
dayawen ko kaon yan naan ta mga dili-Judio
parti ta imo na kaluoy ki yaken
daw magkanta a man ta pagdayaw ki kaon.”^j

¹⁰Nasulat man parti ki danen,
“Kyo na mga dili-Judio, magkalipay kaw
duma ta mga itlaw na iya ta Dyos.”^k

¹¹Nasulat pa gid,
“Tanan kaw na mga dili-Judio
dayawen nyo Ginuo Dyos an!
Kyo tanan magkanta
ta pagdayaw ki kanen.”^l

ⁱ 15:3 Mga Salmo 69:9 ^j 15:9 2 Samuel 22:50; Mga Salmo 18:49

^k 15:10 Deuteronomio 32:43 ^l 15:11 Mga Salmo 117:1

¹² Ambal man Isaias,

“Alin ta mga linai Jesse
may mag-abot na magdumala
ta mga dili-Judio.

Naan ki kanen iran na paglaem.”^m

¹³ Kabay na Dyos na alinan ta ate na paglaem mag-atag ki kyo ta bakod na kalipay daw katawayan tenged ta inyo na pagtuo ki kanen. Kabay man na magdugang pa gid inyo na paglaem ki kanen paagi ta kasarangan na alin ta Dyos Ispiritu Santo.

Tuyo Pablo Ta Pagsulat

¹⁴ Mga utod ko, sigurado a gid na miad kaw na mga itlaw daw tama man en inyo na nlaman parti ta ate na pagtuo daw sarang kaw man en magtudlo ta kada isya. ¹⁵ Piro, naan ta pila na mga parti ta sulat ko i prangka a gid ki kyo aged dili kaw malipat ta ake na tudlo ki kyo. Iling tan paglaygay ko ki kyo tenged ta katengdanan na paatag ta Dyos ki yaken ¹⁶ na yaken manugsirbi ki Jesu-Cristo para ta mga dili-Judio. Ta pagtuman ko ta ake na katengdanan paryo a ta isya na pari tak gasugid a ta miad na balita na alin ta Dyos aged may mga dili-Judio na pagtuo ki Cristo daw kabigen man danen an na mga alad na padala ko para ta Dyos. Danen alad na makapalipay ki kanen tenged pabuat danen an na iya gid na mga itlaw paagi ta Dyos Ispiritu Santo.

¹⁷ Tenged sakep a ki Jesu-Cristo, ake na pabugal mga nabuat ko ta ake na pagsirbi ta Dyos. ¹⁸ Ula a duma na ipabugal daw dili, mga nabuat an Cristo paagi ki yaken na mga dili-Judio gasunod en naan ta Dyos tenged ta ake na pagwali daw ake man na mga nabuat na naan a pa ki danen ¹⁹ daw tenged man ta mga katingalaan na pabuat ko paagi ta gaem ta Dyos Ispiritu Santo. Nalibot ko tanan na mga lugar alin ta Jerusalem asta ta Ilirico ta pagsugid ta miad na balita parti ki Cristo. ²⁰ Tuyo ko gid na magsugid a ta miad na balita naan ta mga lugar na mga itlaw ula pa gid kamati parti ki Cristo. Dili ko liag na magwali a naan ta mga lugar na mga itlaw dya nawalian en ta duma tenged daw iling tan ake na ubra, papadayon ko nang ubra na naumpisaan ta duma na paryo gapatindag a ta balay naan ta pundasyon na pabuat ta duma. ²¹ Ake na pagwali paryo ta ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos,

“Mga itlaw na ula pa nasugiri parti ki kanen,
makala danen kanen an.

Mga itlaw na ula kamati parti ki kanen,
maintindian danen parti an ki kanen.”ⁿ

^m 15:12 Isaias 11:10 ⁿ 15:21 Isaias 52:15

Plano Pablo Na Magbisita Ta Mga Gatuo Naan Ta Roma

²²Ula a pa gid giling unsan ki kyo tenged ta ake na ubra ta pagwali naan ta duma na mga lugar. ²³Piro anduni, tenged natapos ko en ake na ubra naan ta mga lugar na ake na nailingan daw tenged man na pila en na mga taon na andem ko na miling a dyan ki kyo, ²⁴basi magkitaay ki en. Plano ko na mapit anay dyan bag-o a miling ta lugar na Espania. Liag ko anay na magbisita ki kyo bisan lipo nang na timpo. Kabay na daw matapos ake na pagbisita ki kyo, matabangan a nyo ta pagpadayon ta ake na pagbyai na miling ta Espania. ²⁵Piro anduni, miling a anay ta Jerusalem tak may atag a na tabang para ta mga itaw na naan dya na iya ta Dyos. ²⁶Mga dili-Judio naan ta Macedonia daw Acaya na gatuo ki Cristo gatipon ta kwarta para tabang ta mga imol naan ta Jerusalem na mga itaw na iya ta Dyos. ²⁷Liag danen na magtabang daw dapat nang man na magtabang danen an tak bakod iran na kabalaslan naan ta mga Judio na gatuo tak namatian danen miad na balita daw kabaton man ta mga kaayaran na alin ta Dyos paagi ta mga Judio na gatuo. Gani, mga dili-Judio na gatuo dapat man na magtabang ta mga Judio na gatuo ta iran na kinanglanan. ²⁸Daw madala ko en kwarta an daw matapos intriga naan ta mga gatuo naan ta Jerusalem, mapit a anay unsan ki kyo bag-o a miling ta Espania. ²⁹Nlaman ko na daw maduma ta kyo, ate gid na mabaton tama gid na kaayaran na alin ki Cristo.

³⁰Mga utod ko, tenged kiten sakep ta ate na Ginuo Jesu-Cristo daw tenged man ta ate na pagpalanggaay ta kada isya paagi ta Dyos Ispiritu Santo, gapangabay a na tabangan a nyo ta pagpangamuyo naan ta Dyos para ki yaken. ³¹Pangamuyuan nyo gid na dili a mabuatan ta malain ta mga itaw naan ta Judea na ula gatuo ki Cristo. Pangamuyuan nyo man na malipay mga gatuo an naan ta Jerusalem ta pagbaton danen ta tabang na padala ko para ki danen. ³²Iling tan ipangamuyo nyo aged daw pagbeet ta Dyos, makailing a dayon ki kyo na may kalipay para makapuay a na duma ki kyo. ³³Anduni, kabay pa na kyo tanan ubayan gid pirmi ta Dyos na gaatag ta katawwayan ta ate na kabui. Amen.

Pagpangamusta Pablo Ta Iya Na Mga Arey

16 ¹Anduni, liag ko na ipakala ki kyo Febe na ate na utod ki Cristo. Kanen isya ta mga gapanguna na may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatipon-tipon na gatuo naan ta Cencrea. ²Gani, kyo na mga gatuo ki Cristo, batunon nyo kanen an na isya ta mga itaw ta Dyos na gasirbi para ki Ginuo Jesu-Cristo. Tabangan nyo kanen an daw ino iya na ipangabay ki kyo para ta iya na mga kinanglanan tak tama man iya na mga natabangan. Yaken man isya na natabangan din. ³Ipakamusta a nyo ki danen Priscila daw Aquila. Danen an ate na mga utod ki Jesu-Cristo na

gatabang ki yaken ta ake na ubra ⁴daw iran na kabui nabetang kan-o ta piligro tenged ki yaken. Yon na bakod ake na pasalamat ki danen. Piro, dili nang yaken gapasalamat ki danen, tanan na mga dili-Judio na mga gatuo gapasalamat man. ⁵Ipakamusta a nyo man naan ta tanan na mga gatuo na gatipon-tipon naan ta iran Aquila. Ipakamusta a nyo man ta palangga ko na arey na Epeneto. Kanen una na gatuo ki Cristo naan ta prubinsya Asia. ⁶Ipakamusta a nyo man ki Maria.^o Kanen gapangabellay ta miad para ki kyo. ⁷Ipakamusta a nyo man ta ake na mga paryo na Judio na danen Andronico daw Junia. Danen duma ko na napriso daw nakala man ta mga apustulis Cristo. Danen una pa ki yaken na gatuo ki Cristo. ⁸Ipakamusta a nyo man ki Ampliato. Kanen palangga ko man na utod ki Ginuo Jesu-Cristo. ⁹Ipakamusta a nyo man ki Urbano na gatabang ki kiten ta ate na ubra ta pagsirbi ki Cristo. Ipakamusta a nyo man ta palangga ko na arey Staquis. ¹⁰Ipakamusta a nyo man ki Apeles. Bisan tama na kabellay naagian din, gapadayon pa man gyapon na gatuo ki Cristo. Ipakamusta a nyo man ta pamilya Aristobulo. ¹¹Ipakamusta a nyo naan ta ake na paryo na Judio na Herodion daw pamilya man Narciso na mga gatuo man ta Ginuo. ¹²Ipakamusta a nyo man ki Trifena daw Trifosa na mga gasirbi man ta Ginuo. Ipakamusta a nyo man ta ake na palangga na arey Persida na gapangabellay man gid ta iya na pagsirbi ta Ginuo. ¹³Ipakamusta a nyo man ki Rufo na bantog na manugsirbi ta Ginuo daw ipakamusta a nyo man naan ta inay din na gatratar ki yaken na paryo a gid iya na bata. ¹⁴Ipakamusta a nyo man ki danen Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas daw ta tanan na mga utod ki Cristo na iran na duma. ¹⁵Ipakamusta a nyo man ki danen Filologo, Julia, Nereo daw iya na utod na bai, daw ki Olimpas man daw ta tanan na mga itlaw na iya ta Dyos na iran na duma. ¹⁶Magkamustanay kaw man ta kada isya na papakita nyo inyo na pagpalangga bilang mag-utod ki Cristo. Tanan na mga grupo ta mga gatuo ki Cristo unti gapangamusta man ki kyo.

Katapusan Na Laygay Pablo Naan Ta Yi Na Libro

¹⁷Mga utod ko, mag-andam kaw ta mga itlaw na alinan ta pagbelag-belagay ta mga gatuo daw gatudlo man kuntra ta kamatuuran na patudlo ko en ki kyo. Likawan nyo danen an. ¹⁸Iling tan na mga itlaw ula gasirbi ki Cristo na ate na Ginuo. Pasunod danen iran nang na andem. Pagamit danen mga ambal na dayad matian daw gadayaw-dayaw man danen ta mga itlaw na dali lukuon aged magpati ta iran na tudlo na kuntra ta kamatuuran. ¹⁹Nalipay a gid tak nlanan ta tanan inyo na pagtuman ki Cristo. Liag ko na magbuat kaw pa gid daw ino na miad daw dili kaw man magbuat ta malain.

^o 16:6 Maria na pasambit naan ta birsikulo sais dili Maria na inay Jesus.

²⁰Dyos an na gaatag ta katawwayan, kanen magpirdi ki Satanas para ki kiten na paryo pautaran ta Satanas an. Kabay na mabaton nyo mga kaayaran na alin ta ate na Ginuo Jesu-Cristo.

²¹Timoteo na gatabang ki yaken gapangamusta ki kyo. Gapangamusta man ki kyo mga paryo ko na Judio na danen Lucio, Jason daw Sosipatro.

²²Yaken Tercio na inyo man na utod ki Ginuo Jesu-Cristo daw gasulat man ta yi na sulat Pablo, gapangamusta a man ki kyo.^p

²³Gayo i gapangamusta man ki kyo. Naan a^q gadayon ta iya na balay daw naan man di gatipon-tipon mga gatuo an. Erasto na trisuriro ta yi na syudad daw Cuarto na ate man na utod ki Cristo gapangamusta man ki kyo. ²⁴Kabay pa na mabaton nyo mga kaayaran na alin ta ate na Ginuo Jesu-Cristo.^r

²⁵Dayawen ta Dyos an na may sarang na magpabiskeg ta inyo na pagtuo paagi ta inyo na pagpati ta miad na balita parti ki Jesu-Cristo na pasugid ko. Miad an na balita ula papasugid anay ta Dyos naan ta mga itlaw alin pa ta una, ²⁶piro anduni papasugid din en aged tanan na mga itlaw may upurtunidad na magpati daw magpasakep ki kanen. Miad na balita na pasugid paryo gid ta nabatang naan ta mga sinulat ta mga manugsugid ta kabebet-en ta Dyos parti ta iya na plano daw balita an pasugid anduni tenged Dyos an na ula kaumpisaan daw ula man katapusan, kanen gasugo na isugid anduni. ²⁷Kanen an Dyos na kanen nang gid maalam. Kabay pa na kanen an dayawen asta ta ula katapusan tenged ta mga pabuat Jesu-Cristo para ki kiten! Amen.

^p 16:22 Tercio an, kanen papasulat Pablo ta yi na sulat na para ta mga taga-Roma. Padikta Pablo ki kanen daw ino isulat din. ^q 16:23 Ambal na 'a' naan ta birsikulo binti-tris beet ambalen Pablo tak balik isab na Tercio an gasulat daw ino papasulat Pablo ki kanen.

^r 16:24 Naan ta pila na mga kupyta ta libro na Roma anay pa sa na nasulat naan ta linggwai na Griego, ula birsikulo binti-kwattro.